

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

Nr. 14 (358) din 7 aprilie 1962

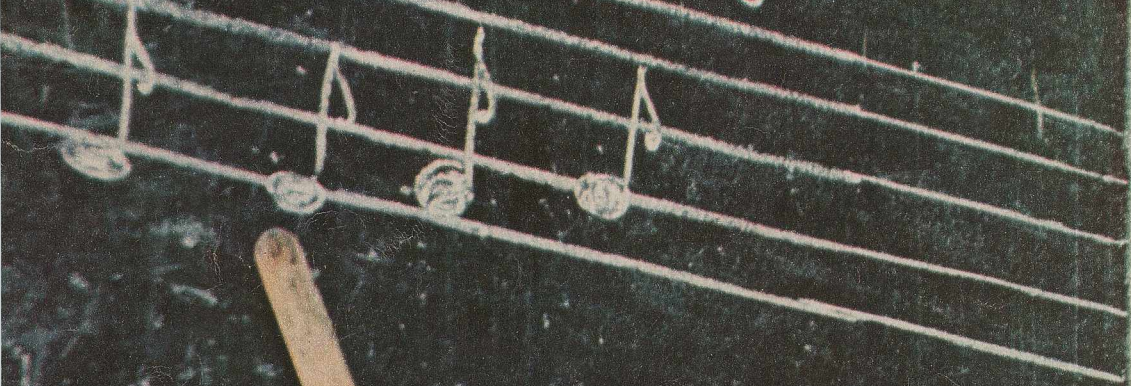
Do, re, mi...

(lecție de muzică la noua școală
din satul Dumbrăvița, raionul Fălticeni)

Fotografle de B. DUNĂREANU

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

ama la major

Recent, spre gospodăriile colective din regiunea București au plecat circa 300 de specialiști — agronomi, zootehnicienii, medicii veterinari. Cu câțiva dintre aceștia am stat de vorbă în clipa dinaintea plecării.

INGINER AGRONOM
MARIA DIMITRESCU:

— Am lucrat mulți ani la Institutul de cercetări agricole și la diverse stațiuni experimentale. Cred că de aci înainte aportul meu pentru dezvoltarea agriculturii va fi și mai mare. Plec la gospodăria colectivă din Mihăilești, raionul Drăgănești-Vlașca, cu sentimentul de mândrie și bucurie al omului îndrăgostit de satul socialist. Sint hotărâtă să depun toată priceperea pentru întărirea economico-organizatorică a colectivei.

INGINER AGRONOM
MARIN CIUPAG:

— Am cerut să lucrez în gospodăria colectivă, pentru că numai acolo pot să-mi valorific din plin cunoștințele. Meseria noastră, a inginerilor, e frumoasă numai atunci când e concretă, când ajută pe colectivist să lucreze în chip nou, după toate indicațiile stabilite de știința agricolă. Plec la colectiva din comuna Patru-Frați, raionul Urziceni, acum, în aceste zile când nu trebuie pierdut nici un ceas bun de muncă.

INGINER AGRONOM
CONSTANTIN SCURTESCU:

— Pe mine mă așteaptă colectivii din Muntenii-Buzău, raionul Slobozia. Voi munci în gospodărie cu toată priceperea, cu toată inima mea.

Am o experiență destul de mare. Voi folosi-o din plin, din primul ceas al sosirii mele la gospodăria colectivă.

INGINER AGRONOM
MIRCEA EMANOIL:

— Gospodăria colectivă la care mi-am stabilit domiciliul (comuna Bărcănești, raionul Urziceni) e foarte mare și are un profil cerealier. Cerealele sînt slăbiciunea mea. Prima acțiune pe care vreau s-o organizez la gospodărie este legată de „porumbul 5 000”.

INGINER AGRONOM
SILVIA VIȘINESCU:

— Nici grîul, nici porumbul, nici via, nici roșiile nu cresc în oraș: cresc la țară. Am toate motivele să fiu mulțumită. Eu merg la gospodăria colectivă din comuna Epurești, raionul Drăgănești-Vlașca.

Un grup din cei 300 de specialiști care au plecat să lucreze în gospodăriile agricole colective din regiunea București.

Vicepresedintele Sfaturii populare regionale București urează succes inginerilor agronomi care au cerut să lucreze în gospodăriile agricole colective.

Oamenii muncii de pe ogoare nu pierd nici un ceas bun de lucru. Ei au pornit cu toate forțele în campania de primăvară. În fotografie: se însămînțează tarlalele gospodăriei agricole de stat „Mihai Viteazu”, raionul Giurgiu.

Adunarea generală a membrilor gospodăriei agricole colective din comuna Bordușani, raionul Fetești, care s-a ținut la căminul cultural din comună, a exprimat recunoștința colectivștilor pentru invitarea tovarășului Ștefan Bucur (fotografia din stînga), președintele colectivei, la sesiunea Marii Adunări Naționale.

Muncitorii stațiunii de mașini și tractoare din Chitila au desemnat ca invitat la sesiunea Marii Adunări Naționale pe directorul stațiunii, Gavrilă Topan. Iată-l în mijlocul tractoriștilor, care-l felicită cu acest prilej.

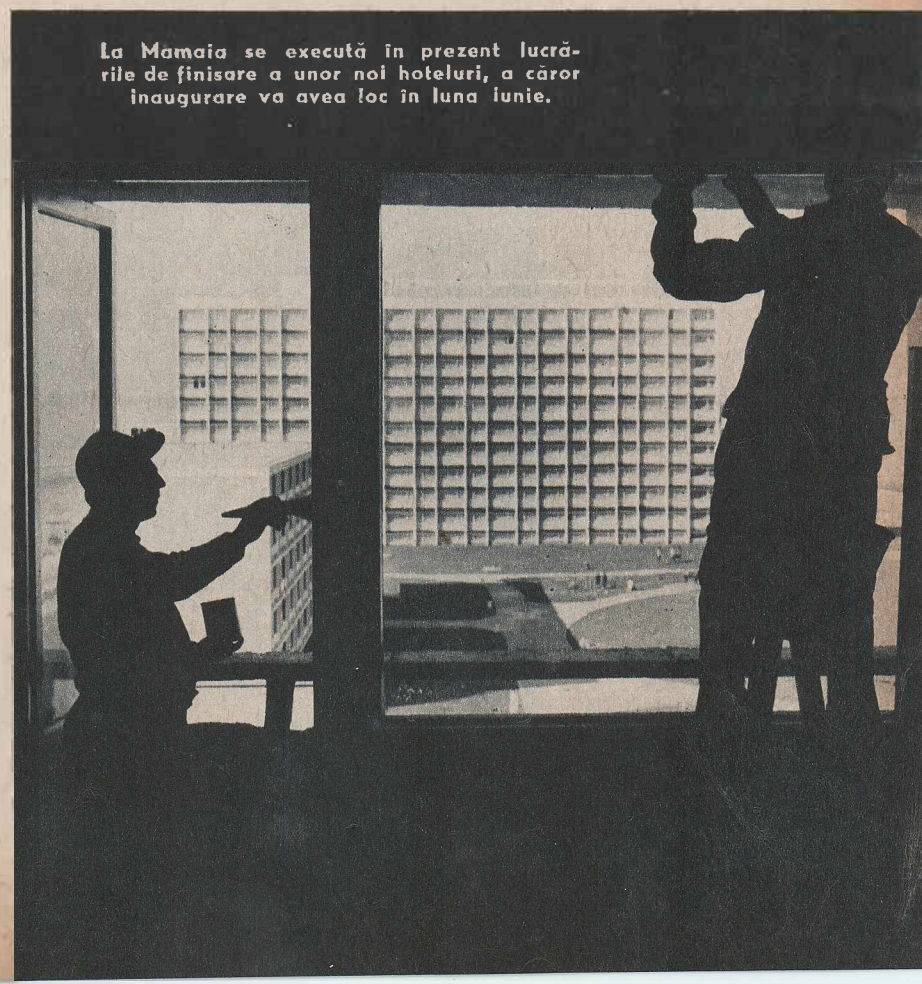
Într-o adunare plină de însuflețire, muncitorii, tehnicienii și inginerii Uzinelor de pompe și mașini agricole din Capitală și-au exprimat bucuria pentru faptul că zece tovarăși din acest harnic colectiv de muncă vor participa ca invitați la lucrările sesiunii Marii Adunări Naționale. Printre aceștia se află și tovarășii Andrei Popa, directorul uzinelor, Dan Florea, secretar al comitetului de partid, Constantin Matache, Grigore Iorgu și Constantin Cristache (în fotografie).

Letinele meteorologice anunță zilnic timp frumos. sezonul turistic a început. Avea sute de muncitori de întreprinderea de încălzire „Dimbovița” și-au recut duminica pe Valea hovei, în cadrul excursiei primăvară organizate de O.N.T.

Fotocronica FLACĂRII

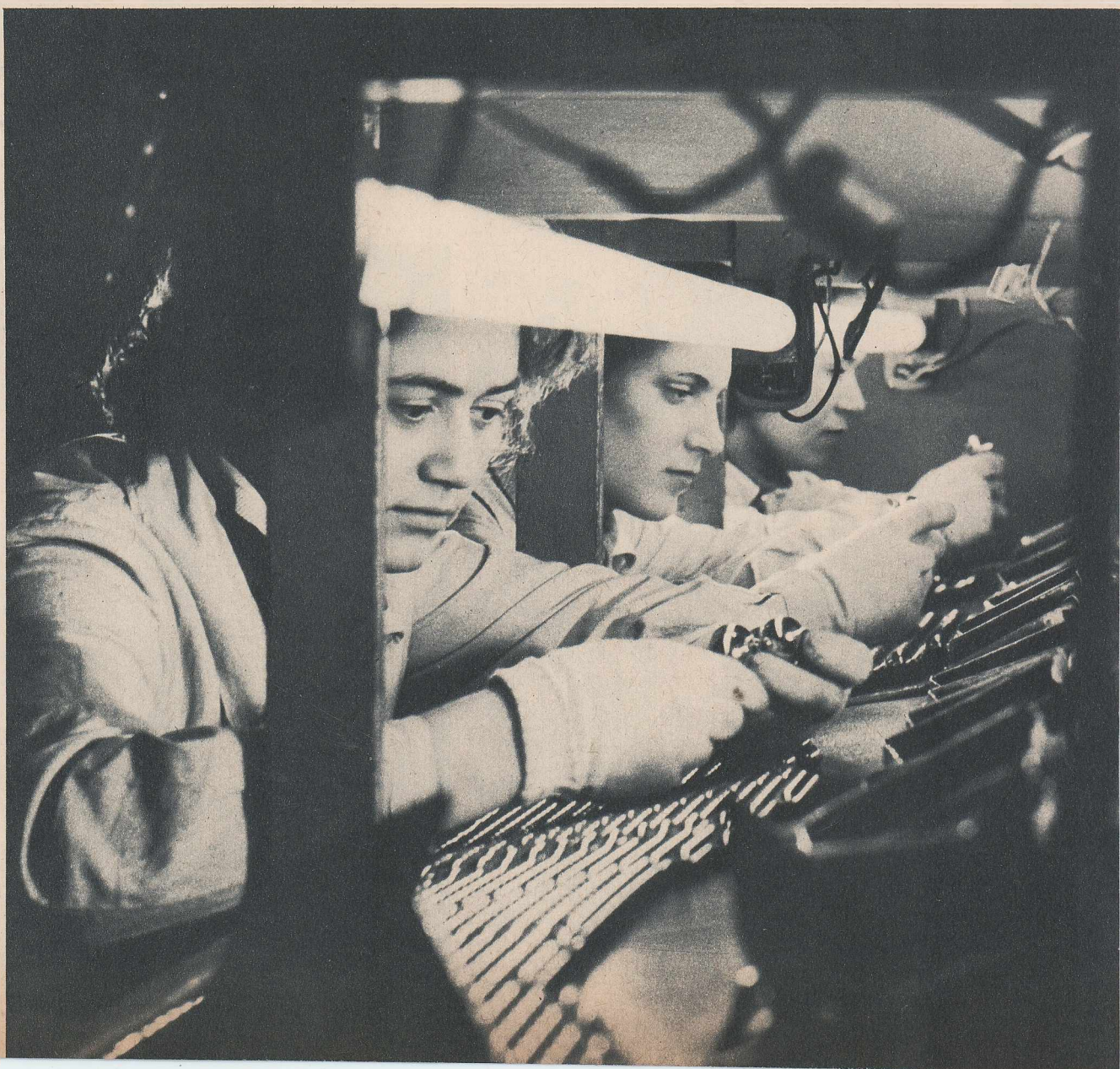
Întru recolta de stuf de anul viitor. După recoltare, mășițele stufului sînt îndusate, pentru ca cenușa să îngrășe pămîntul. Apoi, dată cu creșterea nivelului mării, Delta este inundată și, prin ridicarea complexului sistem de ecluze acestei regiuni stufcoale, ea și mîlul vor asigura astfel creșterea viitoare recolte de stuf. →

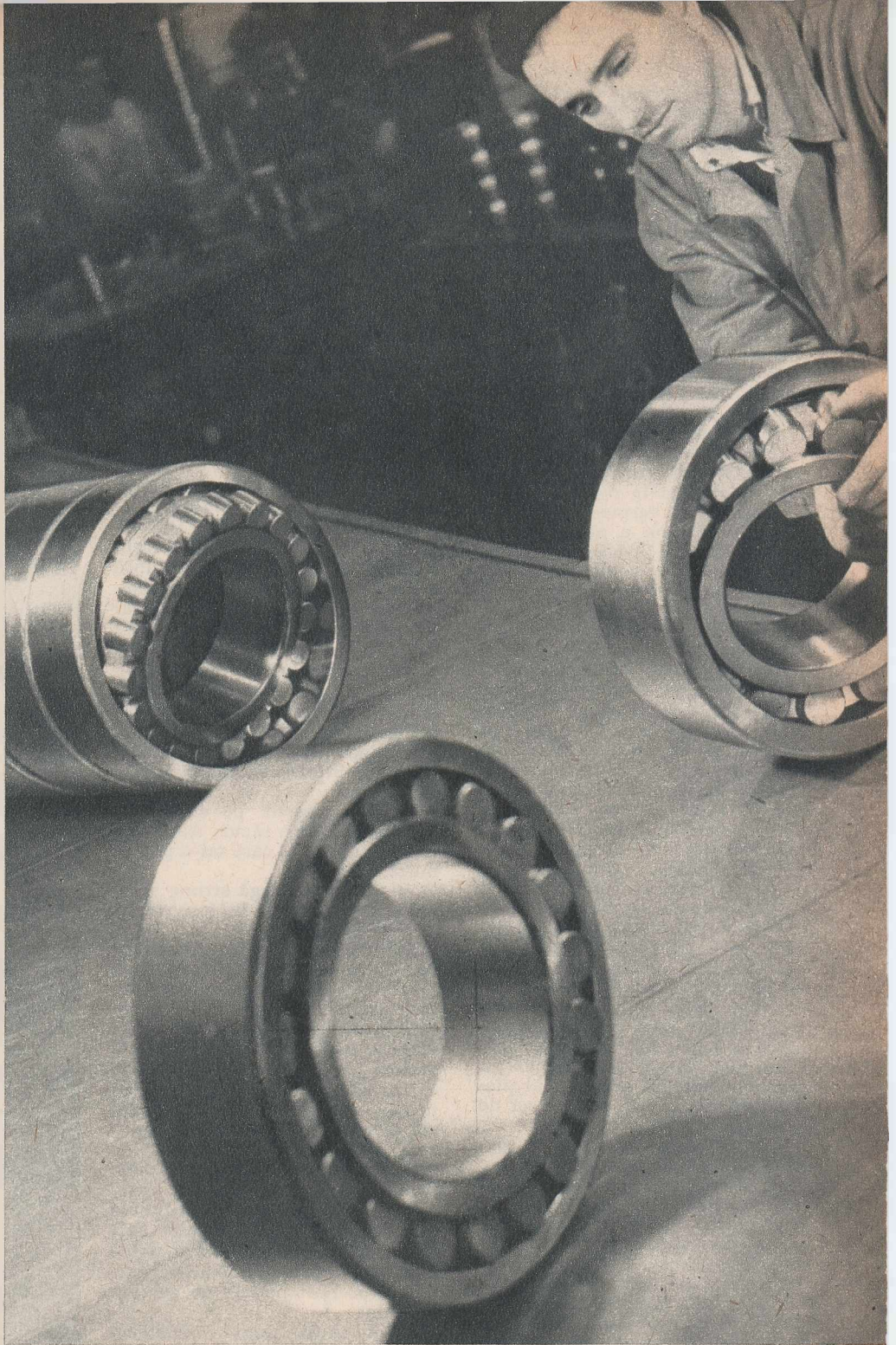
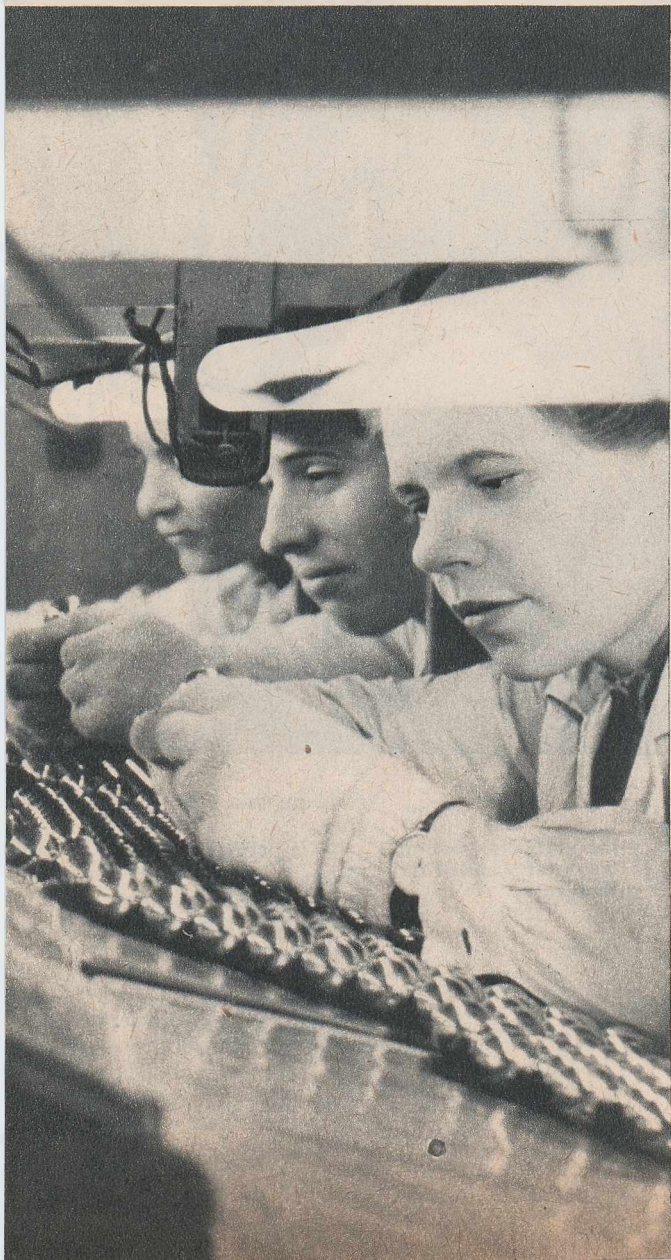
La Mamaia se execută în prezent lucrările de finisare a unor noi hoteluri, a căror inaugurare va avea loc în luna iunie.

DA, AȘA MEI

Pentru fiecare bilă —
o verificare atentă.

RE!

Pe bancul de control rulmenții oscilanți trec ultimul examen.

După vîrsta ei, fabrica de rulmenți din Birlad este tînără: încă n-a împlinit zece ani; după oameni, este de asemenea tînără: vîrsta lor medie nu trece de 24 de ani.

Ca toți tinerii, băieții și fetele de aici au și ei ochi neastîmpărați, sînt veseli și entuziaști. Dar au totodată o gravitate, mai bine-zis o seriozitate de loc ostentativă, care le stă foarte bine. E și firesc: ei știu că munca lor e de mare răspundere și nu-și îngăduie nici o încălcare a îndatoririlor pe care le au.

Pe lîngă elan, tinerii de la Birlad dovedesc chibzuința și

perspicacitatea celor mari. Așa i-a crescut fabrica. De aceea, judecînd după atitudinea față de muncă a colectivului, fabrica este matură.

Așa i-am cunoscut acum, în aceste zile de întrecere, pe muncitorii birlădeni. Mai bine-zis, i-am recunoscut după un „nu” dur aruncat mediocrității, aceluși călduț și periculos „eh, merge și așa”, spus în vînt.

Firesște, ei se bucură pe bună dreptate pentru rulmenții care, plecați la Brașov ori la București, la Grivița Roșie, le aduc laude. Dar asta nu le este de ajuns, nu-i mulțumește pe deplin. Totul tre-

buie să fie foarte bun. Fiecare inel, fiecare zi de muncă, orice acțiune.

I-am văzut pe tinerii ăștia la forjă și în bibliotecă, în curtea fabricii sau la o ședință. Am înțeles că nu vor repeta niciodată împreună cu Horațiu „aurea mediocritas“.

★

Poate că niște cuvinte de felul acesta: „V-ați prins voi să isprăviți reparația oricărei mașini cu o zi mai devreme... Bun. Dar nu ne lăsăm nici noi mai prejos“, riscă să pară copilăroase.

Adevărul este că atunci când vorbea așa, Ion Tălpău era mîndru, fără înfumurare, pentru că băieții din brigada sa reușiseră să înfrîngă cîțiva colți ai mediocrității. Iată despre ce e vorba.

Cei de la reparații mecanice au hotărît ca fiecare om să predea mașina intrată în reparație cu o zi înainte de termen.

— Și o zi nu e puțin — ne-a spus lăcătușul Gheorghe Luca. Puse cap la cap înseamnă atîtea zeci de mașini ce-și vor găsi mai repede locul în secțiile de producție. La ele ne gândim totdeauna.

Se întîmplă uneori însă ca o reparație oricît de meșteșugită să nu reușească a pune pe picioare zdrăvene o mașină sau alta. Bunăoară, așa s-a întîmplat cu opt mașini de la secția rectificare. Dădeau inele ovale și nu prea. „Așa nu mai merge!“ — și-au spus atunci între ei Ion Tălpău și Geta Tomescu, Irina Mustăță și alți rectificatori. „Astfel de inele sînt bune pentru copii, să și le pună la trotinete. Cine știe la cît ar putea să ajungă rebutul!“...

Cîteva zile cărțile de la bibliotecă nu le-au mai ajuns. Și nici îngîndurarea aceea, alta decît de obicei, n-a fost în zadar.

Peste două săptămîni, cabinetul tehnic nota laconic frămîntarea colectivului condus de lăcătușul Ion Tălpău: „Un dispozitiv pentru controlul automat al pieselor ce se execută pe mașina de rectificat“.

Tare-i place băiatului ăștia să-ți vorbească despre mașini:

— Munca noastră e frumoasă. Noi facem o ultimă operație: rectificarea inelelor. O iubesc și de aceea cunosc fiecare mașină de aici. Cu cele opt nu mai era de trăit, nu mai corespundeau cotelor unor noi inele. O ciocăneală pe ici, pe colo nu dădea decît rezultate mediocre. Or, angajamentul brigăzii noastre este să nu ne oprim la procentajul de rebuturi admis, ci să-l micșorăm cît putem. Tija aceea de care v-am mai spus, acționată de masa longitudinală a mașinii, ar fi putut-o construi pînă la urmă oricine. Numai că noi ne-am grăbit.

Acum poate că nici acel „dar nu ne lăsăm mai prejos“ nu vi se va mai părea atît de copilăros.

Tălpău ne-a vorbit apoi și despre el. Adică despre cei zece prieteni cu care a terminat școala profesională în 1956, despre aceiași zece prieteni care s-au bucurat toți într-o zi de „maturitatea“ luată în vara trecută și care ar dori tare mult să rămînă împreună și la toamnă, în anul I al Facultății de mecanică din Iași.

Eu cred că-i vom găsi acolo, în octombrie. Au arătat de atîtea ori că știu să viseze precis, în timp și spațiu.

★

— Ce-i cu ăștia de la pompe? S-au apucat să fie zgîrciți tocmai

cu rulmenții? Am auzit ca vor să înlocuiască cîte doi rulmenți la fiecare pompă cu o bucsă. Ca să realizeze economii mai mari, spun ei.

În locul unui răspuns imediat, strungarul Gheorghe Velică a întîlnit atunci cîteva priviri iuți. Pe tovarășii săi de muncă îi durea întrebarea aruncată în treacăt. Mai ales că indiferența aceasta îl caracteriza pe tînrul strungar. Pînă anul trecut fusese criticat mereu pentru că dădea rebut peste rebut. E drept, băiatul a ascultat de îndemnul colectivului, dar atît cît să fie lăsat în pace. Lucra așa „ca să meargă“. Nișel mai atent, dar tot fără prea multă tragere de inimă. Acum însă, cînd mediocritatea e alungată de peste tot, Gheorghe Velică nu mai putea să treacă neobservat.

— Dar nu e ușor să judeci un om care lucrează de mîntuială — spunea secretarul biroului U.T.M. al secției strungărie, tovarășul Tăzlaşoanu. Aici trebuie o muncă nuanțată, alta pentru fiecare om. Noi am observat că pe Velică l-ar interesa concursul „Verificați-vă cunoștințele tehnice“, deschis în paginile ziarului de uzină „Rulmentul“. L-am ajutat să caute azi un răspuns într-o carte, mîine altul. I s-au deschis astfel mai bine ochii asupra strungăriei. I-a înțeles frumusețea și a îndrăgit-o.

L-am cunoscut pe Gheorghe Velică. E foarte tăcut. Am auzit de la el un lucru care mi-a plăcut mult.

— Cu inima lîngă strung și cu ochii mereu asupra lui iese treabă și multă, și bună.

Printre puținele lui vorbe descoperi cu ușurință mîndria de a face parte din secția strungărie, frunța fabricii. Aici, în prima lună a anului, procentul de rebut scăzuse pînă la 0,68 la sută (cel tolerat e de 1 la sută). Se pare că cei 230 de mii de lei, cît și-au propus să economisească la materia primă, vor fi nu numai realizați, ci și întrecuți.

Obişnuiesc unii să-i mai spună lui Velică, așa în glumă:

— Nu ți se mai strică bicicleta cînd vii la fabrică? (Înainte asta se întîmpla cam prea des și, bineînțeles, era un motiv de întîrziere).

— Nu. Port piesele de schimb cu mine.

Dacă vreți, luați răspunsul drept tot o glumă. Dar de fapt e și o metaforă.

★

Nici o concluzie mediocră nu este tolerată de tinerii noștri din Bîrlad. Chiar dacă ea se sprijină pe un colos de metal. Așa s-au petrecut lucrurile cu cîteva săptămîni în urmă, cînd ciocanul de 750 kg de la secția forjă a început să dea semne de oboseală și în cele din urmă a îndrăznit să se oprească. Atunci s-au încrețit multe frunți: se defectase o piesă importantă, șapota intermediară. Ca să se urnească iarăși, îi trebuia un nou lăcaș. Dar asta nu era o treabă ușoară. În fabrică nu se afla nici o mașină cu care să se poată repara o piesă de proporțiile șapotei cu pricina.

— Ce să facem? S-o demontăm și s-o trimitem frumușel la o uzină care se ocupă cu reparații de acest soi! — a fost atunci primul gînd al celor de față, mîrturisit nu fără strîngere de inimă.

Dar strungarului Gheorghe Bocăneț și tovarășilor săi din bri-

Inovația a prins viață. Ion Tălpău așteaptă și cuvîntul malstrului (dreapta).

gadă nu le-a fost pe plac concluzia:

— E pripită și mediocră. Dacă lăsăm piesa să plece de la noi toată treaba durează nici măcar mult, nici mai puțin decît trei luni încheiate. Și sintem în fir trecere. Cum să dăm rulment de calitate dacă lipsim forja și ciocanul ăsta atîta vreme? Șapota nu va pleca, trebuie să ajungem la o socoteală cu ea la noi acasă. Aici, dacă nu astăzi, mîine, dacă nu mîine, atunci poimîine.

ținut zece zile, Gheorghe Bocăneț și lăcătușul Dumitru Butuc — mîna sa dreaptă — au ajuns la celălalt capăt al piesei, cu lăcașul confecționat. Inima uriașului ciocan a prins din nou să bată. O reparație „mai acasă“ decît asta nici că se putea, a fost părerea tuturor.

Ca să vorbească acum despre cele întîmplate, lui Bocăneț nu i-au trebuit decît cîteva cuvinte liniștite. Nu era însă calmul de după furtună. Lumea spune că așa e el întotdeauna. Potolit, puțin darnic cu vorbele.

— Ce mai faci, Bocăneț?

— Repar.

Și în gînd: „Parcă ei nu știu?“...

E adevărat. Îl cunosc toți. Și mai știu ei că dacă pe poarta fabricii au ieșit numai în ianuarie și februarie mai mult de 2 000 de rulmenți peste cei prevăzuți

în plan, asta se datorește și unei reparații a lui Bocăneț. Acestui bărbat tînăr și subțiratic în vîrstă de 27 de ani, căruia îi place să spună despre sine doar trei lucruri: că a crescut o dată cu fabrica (a terminat școala profesională în 1953), că e „cam statornic“ (nu s-ar despărți de fabrică pentru nimic în lume) și că e „oarecum“ — zice el — universal în materie de așchiere a metalelor (stăpînește bine și alte meserii în afară de strungărie: rectificarea și alezarea). Atît.

★

Un reportaj despre tinerii de la Fabrica de rulmenți din Bîrlad îți cere să scrii despre aproape toată fabrica. Despre cei peste 1 400 de băieți și fete care vor din toată inima ca oamenii din jurul lor să simtă că pe ei se poate pune preț. Doar îi crește fabrica.

Ea i-a învățat drumul către esența lucrurilor. Așa au ajuns să declare drept dușman personal nu numai treaba proastă, dar și această individă foarte amabilă care este mediocritatea — mulțumirea cu ceva mai mult decît puțin.

Îndîrjirea cu care o urmăresc și siguranța lor bărbătească pot fi întîlnite, printre altele, și în proporția de 101,73% (astfel a fost îndeplinit planul în primele două luni ale anului), și în cifra de 43 000 lei (economii peste plan, numai într-o lună).

De la oameni ca aceștia e greu să auzi un „eh, merge și așa“.

Ei chibzuiesc matur și, chiar dacă se încruntă copilărește, vor spune neapărat „da, așa merge“.

Mașda MIHĂILESCU
Fotografil de S. STEINER

„Rectificarea? E cea mai frumoasă meserie“ — ne-a spus Irina Mustață.

Cîteva zile față de trei luni poate să fi părut, la început, o glumă. Dar tînărul comunist Bocăneț s-a ținut de cuvînt. După două zile de colocvii cu cei din brigada sa, a apărut și ideea: cu o raboteză deplasată chiar lîngă piesa bolnavă și cu cîteva dispozitive speciale, se pot face minuni. Apoi a început lupta. O luptă sîcîitoare, în care fiecare înaintare de un centimetru în spațiul șapotei era o cucerire. După o astfel de cursă, care a

TUDOR ARGHEZI

cerbul și țintării

(fragment)

„Ce-o mai fi vrînd și ăsta?” întrebă împăratul.
„N-are destule coarne atotîncornoratul?
„De ce veniși la mine? Ce plîngeri ai, ce jalbă?
„N-ai iarbă, n-ai izvoare și stînci de sare albă?
„Nu ești destul de sprinten, de ager și de iute?
„N-ai un harem de ciute?
„Nu ești frumos și falnic? n-ai glezne lungi și iuți?
„Bieții de noi, boierii, n-avem decît virtuți.
„Sau ți se pare, poate, că ți-e prea scurt grumazul,
„Cînd noi dăm în țărînă cu burta și cu nasul?
„Știu, ramurile tale prin crengi nu prea încap,
„Dar ce sînt eu de vină că-ți cresc în sus, din cap?
„Ca să-mi aduci tămîie nu cred c-ai fi venit.
„Nu te-am zărit o dată, și s-ar fi cuvenit
„De două ori pe lună, cînd sînt sărbătorit.
„Vin vulpile, vin șerpîii, vin viperile toate
„Și tu visezi în piscuri și vrei singurătate.
„Am întrebat de tine pe dascăli și pe meșteri
„Și mi-au răspuns că Cerbul stă-n văgăuni și peșteri“.

Copilăros răspunse: „M-aș plînge de țîntari,
„De muște, viespi tărcate și de muscoi mai mari.
„Unii mi-ar cere stîrvul și ceialalți mă știu
„Că pot să le dau sînge sălbatec și de viu.
„N-am ce lovi prin norul cu care mă încaer,
„De mușită zburată, văzduh și numai aer“.

↑ Rembrandt: „Haman implorînd iertare Esterei“

Van Eyck: „Omul cu tichia albastră“ ↓

Nicolae Grigorescu: „Țărancă voioasă“

Mai multe scrisori venite la redacție ne cereau lămuriri asupra felului în care trebuie privit și înțeles un tablou. Publicăm acum părerea unui cercetător de la Institutul de istoria artei al Academiei R. P. R., părere care îi va ajuta pe cititorii noștri să pătrundă mai lesne în înțelegerea câtorva comori ale picturii românești și universale aflate în muzeele noastre.

arta de a privi un tablou

de Amelia PAVEL

Honoré Daumier: „Vagonul de clasa a III-a“

Mă aflu într-una din noile și vastele săli ale Muzeului de Artă al R.P.R. De-a lungul pereților, stînd în așteptare, se aflau lucrările care vor alcătui Galeria Națională în noua ei formă. În același timp, într-o sală alăturată, muncitorii, îndrumătorii și personalul științific al muzeului despachetau tablourile românești recent sosite din Franța, unde duseseră solia artistică a țării noastre, în cadrul expoziției de la Paris. Una câte una, lucrările se înfățișau vii și atrăgătoare, fiecare cu personalitatea ei. Potolite unele, pline de foc lăuntric altele, priveliștile, chipurile, obiectele care își trăiau viața în imaginea pictată păreau că așteaptă bucuria unui privitor.

Tocmai se scotea din ladă tabloul „Țărancă voioasă“ de Grigorescu. L-am privit din nou. Pentru a cîta oară? Și adîncă emoție ce ți-o transmite și parcă inedită. O amintire mi-a înșniț în minte. Cîndva, am fost întrebată de o școlăriță care vizita muzeul împreună cu clasa ei:

— De ce îmi place oare chipul acesta în care, dacă mă uit de aproape, nu deosebesc nici trăsăturile feței, una câte una, așa cum le deosebesc pe chipul dîmitale sau pe al meu cînd mă uit în oglindă, nici amănuntele hainelor întocmai? Există destule portrete pictate neted și limpede, de ți se pare că citești trăsăturile lor ca literele într-o carte. Și, cu toate acestea, parcă nu au atîta viață și nu-ți spun atîtea ca acest chip de tînără fată, pictat parcă din fărîme de culoare.

— Ai multă dreptate să pui o asemenea întrebare — i-am

răspuns atunci. În ea stă de fapt miezul artei de a privi un tablou și de a-l înțelege.

Și i-am vorbit de Luchian. Odată, a fost și el întrebat de un prieten: „De ce nu ai finit tabloul?“ — adică de ce nu l-a pictat pînă la capăt, în toate amănuntele. Iar Luchian i-a răspuns: „Mai întîi să ne înțelegem ce-i finit. Ce-i pentru dumneata schițat pentru mine e finit și prea finit... Cu o linie poți să dai un surîs ori să faci o zgîțită. Mai bine inegal, cu greșeli, decît corect și uscat... Liniile care se pierd dau suplețe, mișcare“.

E lucru știut: în drumul spre cucerirea adevărului prin arta picturii, artiștii au întrebunțat tot felul de metode și mijloace; și nu există o rețetă unică pentru a exprima frumusețea și bogăția vîlșii. Unii pictori își aștern cu mîgală imaginile, alții, dimpotrivă, aruncă energic trăsăturile de pensulă și nu urmăresc forma desenată în chip caligrafic, ci o lasă să se nască din culoare. Grigorescu este dintre aceștia. Nu numai chipul țărîncuței voioase, dar și ia, cojocul, brațele, mîna din partea dreaptă a tabloului sînt redată în forme sumare, prescurtate am zice, dar cu atît mai limpezi și de un efect mai puternic. Străbătut de lumină, pasta de culoare întrebunțată aici de Grigorescu pare a fi plămădită și nu așternută.

Am privit apoi prețiosul tablou al marelui pictor și desenator satiric francez Honoré Daumier, „Vagonul de clasa a III-a“. Din prima clipă te izbesc figurile expresive, puternice, desprinse din umbră, ale celor patru călători. Conturate parcă de un

Nicolae Tonitza: „Peisaj de iarnă din București“

sculptor pătimaș, figurile acestor personaje ne fac să înțelegem ce urmărea artistul atunci când obișnuia, în atelierul lui, să modeleze mici chipuri din ceară, pe care le așeza apoi în raza de lumină a flăcării unei luminări: voia să surprindă viața în intensitatea ei dramatică, închegându-se într-un joc de umbre și lumini pe figura personajului.

Totul este adevărat în ceea ce artistul ne spune despre călătoriile acestui compartiment de tren de acum o sută de ani; în jurul lor învie o întreagă lume a epocii. Dar ceea ce el ne dezvăluie despre oamenii timpului o face nu printr-o asemănare migălos obținută cu figurile care i-au slujit drept model. Dimpotrivă, printr-o tratare sumară, liberă, rapidă, foarte spontană, născută din fuga pensulei. Se observă la Honoré Daumier cum vasta sa experiență de caricaturist l-a învățat să recunoască în fiecare trăsătură a chipului omenesc și caracterul individual, și pecetea socială, subliniind, printr-o exagerare voită dar artistică a trăsăturilor, aceste caractere. Aceiași scop îl are și așezarea personajelor într-o zonă de contrast violent dintre umbră și lumină, mijloc prin care unele părți ale tabloului capătă un relief puternic, corespunzând intenției pictorului de a caracteriza într-un anumit fel personajul.

Acest procedeu al contrastului puternic dintre umbră și lumină, cultivat pentru a face să retrăiască o atmosferă, este și marele secret al artei lui Rembrandt, din a cărui creație muzeul nostru posedă o operă foarte valoroasă: „Haman implorînd iertare Esterei”.

Rembrandt, marele artist plastic al Olandei secolului al XVII-lea, unul din cei mai geniali artiști pe care i-a cunoscut cultura universală, a fost în egală măsură gânditor și pictor. El însușea materia pe care o întindea pe pînză, dîndu-i o nemaipomenită vibrație și strălucire, iar chipurilor le imprima o adîncă și răscolitoare viață lăuntrică. Caracteristicile artei lui se regăsesc și în lucrarea de dimensiuni impunătoare, puțin stranie la prima vedere, care evocă legenda biblică a lui Haman, năprasnicul împilator, și a Esterei, curajoasă apărătoare a poporului oprimat. Imensa mantie aurie a Esterei, cu fantasticele ei reflexe și jocuri de lumini, ocupînd o treime din suprafața tabloului, pare a fi, la prima vedere, adevăratul subiect al lucrării. Dacă privim îndeaproape un fragment al acestei mantii de brocat, rămînem uluiți de viața pe care o exprimă fiecare părticică de culoare, un univers în miniatură. Pentru a echilibra parcă acest tumult, apare în colțul din dreapta mantia roșie a lui Haman, pictată mult mai liniștit, din trăsături de pensulă domoale și omogene. O dată obișnuși cu bogăția coloristică desprinsă din umbra adîncă, începem să observăm mai bine interesantele figuri ale personajelor. Pe fețele lor se citesc simțăminte, gînduri. Rembrandt a arătat un deosebit interes pentru portretele de bătrîni sau de alți oameni pe chipul cărora viața și-a pus adînc pecetea. De altfel, în ultima parte a vieții sale, petrecută în sărăcie și părăsire, pictorul a avut de multe ori prilejul să întilnească ase-

menea oameni zbuciumați sau resemnați ori, dimpotrivă, tari și neînfrînți de suferința lor și în chipul cărora se regăsea pe sine însuși.

Dar, pentru că frumusețea picturii este de tot atîtea feluri cîți mari maeștri au ilustrat-o, nu putem spune că pictura în trăsături largi și libere, iuți și pline de pastă, e singura frumoasă. Iată de pildă admirabilul portret de Van Eyck „Omul cu tichia albastră”. Proprietate a Muzeului Bruckenthal din Sibiu, această lucrare a fost imprumutată colecției Muzeului de Artă al R.P.R. și este una din cele mai de preț picturi pe care le posedă muzeele noastre. Van Eyck a trăit în secolul al XV-lea, în Flandra. El este unul din marii poeți ai picturii exacte și minuțioase care, în acel moment, însemna un pas nou pe drumul apropierei de viață. Să urmărim finețea redării. Trăsătura de pensulă e ca o scriere caligrafică pe conturul precis al adevărului vieții; adevărul acestei redări pare să fi fost grija capitală a pictorului. Van Eyck știa să citească și să pună pe pînză omenescul din om. La fel ca și în scenele sale cu personaje și peisaje, Van Eyck urmărește atent amănuntele pe care i le oferă modelul, pentru a-l cunoaște astfel mai bine. Dar Van Eyck știe să mute adevărurile descoperite într-o lume a poeziei. Albastrul acoperămîntului care înfășoară, după moda timpului, capul personajului, stăpînește într-adevăr, prin puritatea și claritatea sa, ca un acord armonios, întreaga imagine, astfel poetizată.

...Am ajuns din nou în sala unde se aflau lăzile în curs de despachetare și ne-a întâmpinat delicatul „Peisaj de iarnă din București” al lui Nicolae Tonitza. Un colț de stradă din cartierul Popa Soare acum 30 de ani. Ne odîhnim acum privirea în plăcutele și liniștitele armonii de alb, negru, cenușiu, din loc în loc înviorate de cîte o pată de culoare.

Cu toate că a reținut din privilegiile orașului de atunci mai cu seamă imaginile pitorești, care atrăgeau, prin jocul formelor și al culorilor, ochiul lui de pictor — peisajele sale urbane au un bogat conținut social și uman. Curțile de mahala, căsuțele strîmbe, obiectele vieții zilnice — un cazan, o sobă, o frînghie cu rufe — capătă sub penelul artistului o intensă viață, ajungînd să deschidă privitorului calea spre înțelegerea unei epoci. Ca și Luchian, de la care a învățat atît, Tonitza știa să evoce în peisajul urban prezența omului. La fel ca marele său predecesor, era pasionat de problemele măiestriei, veșnic urmărit de aspirația către desăvîșirea îndeminării profesionale.

„În artă—spunea Tonitza—sinceritatea nu poate fi evidentă, fără posedarea meșteșugului respectiv”; și nu o dată, în numeroasele sale scrieri despre artă, și-a mărturisit credința că munca este una din armele de preț ale artistului.

O dată încheiată noua așezare a Galeriei Naționale, vom putea să examinăm în continuare cîte și cîte căi ale frumosului artistic se deschid în fața noastră. Va trebui doar să pornim spre ele.

150 de ani de la nașterea lui HERZEN

Activitatea multilaterală de scriitor, filozof și publicist a Alexandr Ivanovici Herzen a fost supusă unui țel unic, unui ideal major care l-a însuflețit de-a lungul întregii sale vieți: idealul revoluționar. Luptei revoluționare i-a închinat Herzen toate gîndurile și toate acțiunile sale. El a intrat în istoria Rusiei ca un continuator al aspirațiilor neîmplinite ale decembriștilor, atît de tragic eşu la 14 decembrie 1825. Și totodată el a pregătit și a făcut legătura cu cea de-a doua generație de revoluționari ruși, cu democrații revoluționari.

„Decembriștii l-au trezit pe Herzen — scria Lenin. Iar Herzen a desfășurat o agitație revoluționară. Aceasta a fost reluarea extinsă, întărită, călădă de revoluționarii raznocinți, începînd cu Cernîșevski și terminînd cu eroii din organizația Narodnaja Volia”.

Mort cu puțin înaintea Comunei din Paris, Herzen a avut prilejul să vadă creșterea elanului de luptă al noii clase invitate arena istoriei, proletariatul, și a salutată în Internaționala „primele mlădițe ale viitoarei orînduirii economice”.

Necesitatea luptei revoluționare, adînc resimțită de Herzen și conștiința imposibilității de a o desfășura în condițiile din Rusia țaristă determină hotărîrea lui de a emigra în Apus (1847). Herzen a condamnat la emigrație în numele idealului de luptă: „Rădăcini... ca să muncesc... n-am aici altă preocupare decît cauza noastră. Sînt glasul vostru liber de cenzură, sînt presa voastră liberă, reprezentantul vostru” — se adresa el tovarășilor de idei Rusia țaristă.

Idealul revoluționar a luminat și activitatea de filozof și lită a lui Al. I. Herzen. Lucrările sale filozofice „Diletantismul științii” și „Scrieri despre studiul naturii” au produs o puternică impresie asupra contemporanilor.

În operele sale literare, Herzen a căutat să afirme mai ocolite, într-o formă oarecum camuflată, ideile înaintate pe care cenzura țaristă le urmărea în publicistică sau în scrieri filozofice. Creația lui Herzen este însuflețită de un realism viguros, ea oțeste hidoasa realitate a Rusiei „sufletelor moarte” și critică violent orînduirea feudală și țarismul. Alături de nuvelele „Doct Krupov” și „Coțofana hoată”, romanul „Cine-i de vină” ocupă locul principal în prima perioadă din activitatea lui literară, ca să zicem între 1834-1847, adică în anii petrecuți în Rusia. În de bază a romanului este profund umanistă. Cu sarcasmul și ironia ce-l caracterizează, Herzen demască moșierimea trîndavă, funcționăria venală și birocrată. În centrul romanului scriitorul așază drama lui Beltov, un „om de prisos” ale cărui talente, lîngă energie se irosesc într-o lume inertă, conservatoare, pîngînd orice spirit de independență, de inovație, orice inițiativă.

Strălucite pagini de polemică, caracterizări viguroase, și nante, o critică pătrunzătoare a democrației burgheze găsim în scrierile publicistice „Scrieri din Italia și Franța” și „De pe la lalt mal”, născute sub impresia primelor luări de contact cu Apusul și a revoluției franceze din 1848.

Alături de lucrări ca „Dezvoltarea ideilor revoluționare în Rusia”, „Datoria înaintea de orice”, „Sfîrșitul și începutul”, cea mai importantă din anii petrecuți în străinătate o constituie „Amintiri și cugetări”, o sinteză a vieții scriitorului, înbinată cu sinteza vieții istorice a epocii în care a trăit, o enciclopedie nu mai a vieții rusești, dar și o enciclopedie a vieții europene și mijlocul secolului al XIX-lea. Operă de mare valoare literară și pretios document istoric al unui martor și participant la multe importante evenimente, „Amintiri și cugetări” este o reală excepțională a genului memorialistic, o creație străbătută de idealul libertății, de încrederea în biruința oamenilor asupra necăzilor și asupririlor. „Cartea dumitale — îi scria Hugo lui Herzen — m-a entuziasmat de la început și pînă la sfîrșit. Dumneata reușește să ură față de despotism, ajuți la strivirea monstrului, în dumneata îți înțelegi un luptător neînfricat și un gînditor îndrăzneț”.

Cinstirea mondială a numelui lui Alexandr Ivanovici Herzen la 150 de ani de la nașterea lui (6 aprilie 1812) aduce omului nostru, al omenirii progresiste, celui ce a fost o viață de luptă pentru libertate, lumină și progres.

Tatiana NICOLE

Din fauna australiană

1 Koala, mic marsupial care trăiește în copaci. E cunoscut și sub denumirea de urs australian. Blana lui este de culoare alb-gri.

2 Kookaburra face parte dintr-o specie de păsări care se hrănesc cu pește. Această pasăre scoate sunete asemănătoare risului omenesc și este un aprig dușman al șerpilor.

3 Pasărea-liră are penajul maro, iar aripile și gușa roșii. Coda masculilor are forma unei lire. Pasărea nu supraviețuiește captivității.

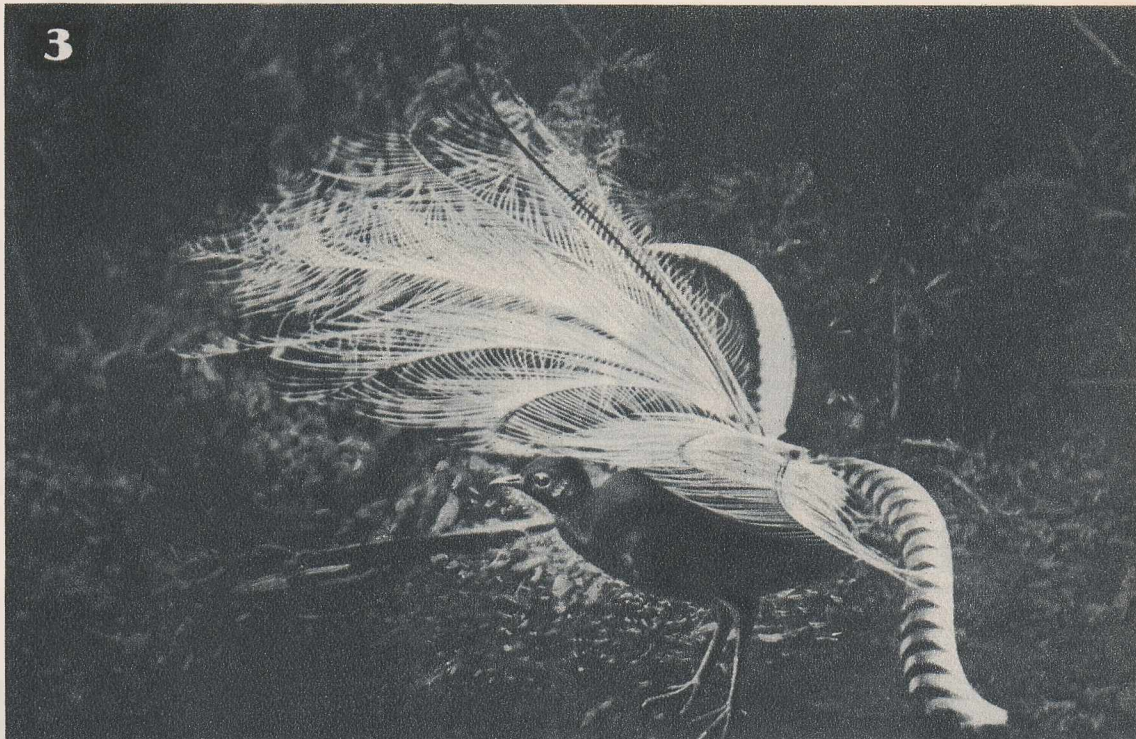
4 Oii merinos australiene, descendente ale celor spaniole încrucișate cu oi provenite din India și Africa de sud. Numărul lor reprezintă aproximativ o șesime din numărul total al oilor din lume.

Aș vrea să prezint cititorilor „Flacării” câteva elemente ale faunei australiene. Nu este vorba numai de numărul deosebit de mare de ovine — aduse inițial aici din alte continente și care constituie, datorită lînii lor, o importantă sursă de venit pentru țara mea.

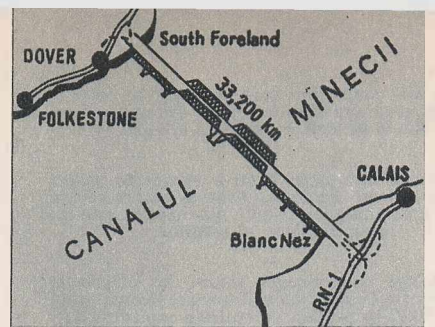
Canguri, cârțițe, pisici sălbatice, cîinele dingo (înrudit cu cîinele sălbatic din India), lupul tasmanian, wombat (bursuc care, ca și cel obișnuit, sapă găuri în pământ) — iată numai câteva dintre animalele australiene de uscat. Koala — sau ursul australian — se aseamănă cu „leneșul” din America, fiind foarte încet în mișcări. Dintre păsări trebuie amintit emu, un fel de struț australian. Mai există și muscipida, care se aseamănă oarecum cu coțofana. Are penajul alb-negru și se remarcă prin curajul său: ea atacă uneori chiar și oameni.

Iată în această pagină, prezentate în imagini, câteva exemplare ale faunei australiene.

E. HARWEY
(Australia)

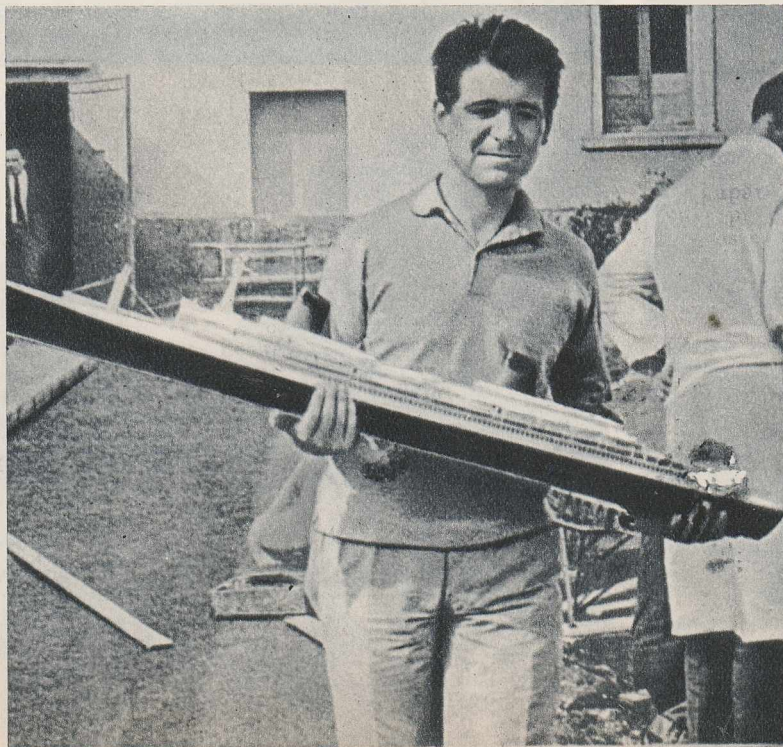
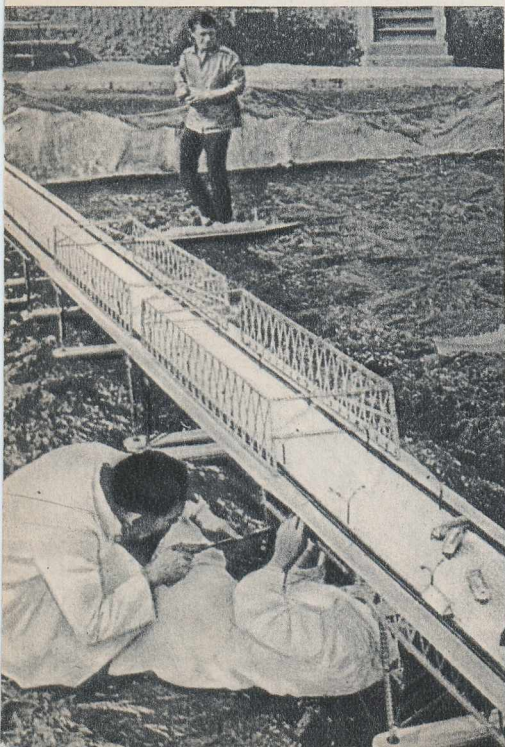

Canalul Mincel, cel mai mare proiect de canalizare din lume...

Nu este exclus ca la sfirșitul actualului deceniu harta zonei Canalului Mincel să fie astfel însemnată...

POD SAU TUNEL?

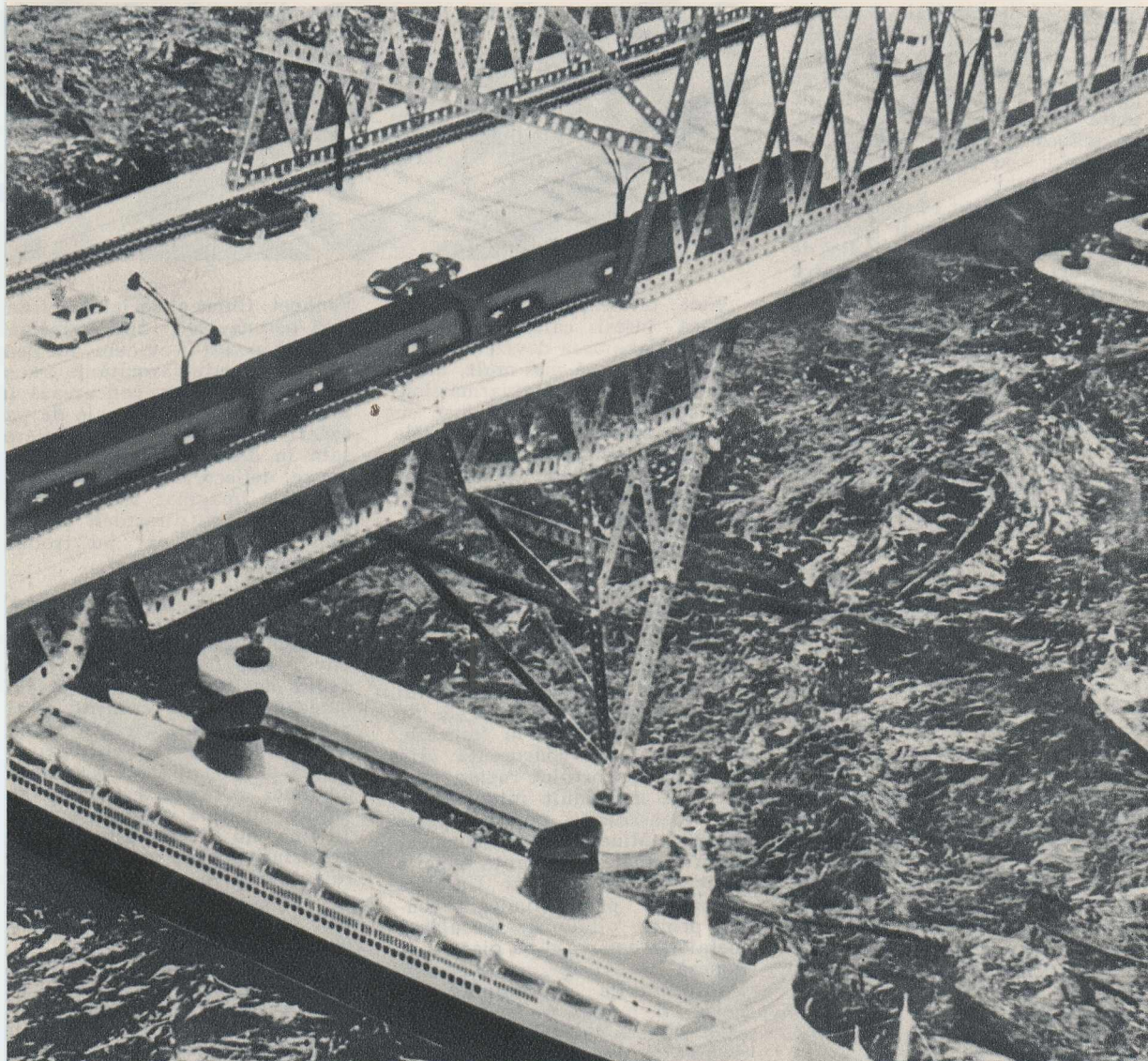

↑
Cel mai mare pachebot francez, „France”, în ciuda înălțimii sale, trece cu ușurință sub podul de peste Canalul Mincel... Cu atât mai ușor cu cât, deocamdată, nu este vorba decât de o machetă.

Mici retușuri la o „mare” construcție (fotografia din stînga jos).

Peste cîteva minute, sub pod va fi instalat acest pachebot. Peste cîteva ani clipocitul valurilor, dedesubt, și dudulul trenului, deasupra transatlantului, vor deveni
← poate realitate.

• Cu automobilul peste — sau sub — Canalul Mînecii... • Diligenței lui Mathieu-Favier îi va lua locul expresul modern? • La bursa din Londra sînt cotate acțiunile unei companii fantomă • Cîteva date tehnice — și mai puțin tehnice — despre două proiecte îndrăznețe

Paris - Londra în diligență! Iată la ce visa, acum exact o sută șazeci de ani, inginerul Mathieu-Favier, care, primul, a elaborat și supus autorităților franceze temerarul proiect al construirii unui tunel sub Canalul Mînecii. Ideea de a traversa Canalul în diligență, printr-un tunel pavat, la lumina pilpiitoare a lămpilor cu ulei, le-a părut însă fantastică contemporanilor, deși la un moment dat proiectul a fost discutat de însuși Napoleon și de premierul englez Fox. Pe atunci, dificultățile tehnice erau considerabile; pe de altă parte, relațiile anglo-franceze evoluau de așa natură încît guvernării nu ardeau de dorința de a vedea legate cele două țări printr-un tunel prin care puteau trece nu numai pașnice diligențe.

Ideea lui Mathieu-Favier a continuat însă să inflăcăreze imaginația constructorilor și a unor oameni de afaceri dornici de îmbogățire rapidă. În 1834, a fost rîndul inginerului Thomé de Gamond să bombardeze, de altfel fără succes, autoritățile cu șase proiecte succesive. Treizeci și

cinci de ani mai tîrziu, doi experți englezi au susținut și ei că un astfel de tunel poate fi construit. Ba chiar, pe baza afirmațiilor lor, s-a creat societatea „Channel Tunnel Company”, care a început să studieze chestiunea finanțării. Studiul n-a progresat însă prea repede: s-a prelungit pînă în ziua de azi... Nu peste mulți ani, compania va serba un secol de la înființare, ceea ce va constitui, probabil, singura ei acțiune concretă.

În același ritm și cu același rezultat s-a ocupat de această problemă, în Franța, așa-numita „Association pour la construction d'un chemin de fer sous-marin sous la Manche” (Asociația pentru construirea unei căi ferate submarine sub Canalul Mînecii), creată în anul 1875.

Anii au trecut și lucrurile au rămas neschimbate. Trenurile n-au pornit-o „sub” Canalul Mînecii și între Dover și Calais n-a dispărut vasul de coastă astfel descris de poetul John Mansfield:

„Vas de coastă, vas britanic, cu coș acoperit de zgură și de sare,

Croindu-și drum în apele
Canalului în zilele furtunoase
ale lui martie,
Cu o încărcătură de cărbuni
din Tyne,
Cu șine și fontă,
Lemn de foc, fierărie și țevi
ieftine de tinichea...”

...Doar în zilele noastre vechiul proiect al lui Mathieu-Favier își trăiește o a doua viață — desigur într-o formă tehnică corespunzătoare erei noastre.

Și un alt element nou: a apărut un contraproiect, nu mai puțin îndrăzneț, care prevede construirea unui pod de 33,2 km între capul Blanc Nez (coasta franceză) și South Foreland (coasta britanică).

Un meci care nu se poate termina la egalitate

Între partizanii podului și apărătorii tunelului se dă o luptă îndrăzită. Ea se desfășoară în paginile presei și, bineînțeles, în spatele ușilor capitonate ale cancelariilor de la Paris și Londra și birourilor directoriale ale unor mari companii și bănci de pe ambele părți ale Canalului. Gazetarii amatori de senzație

s-au grăbit să asemuiască bătălia cu un meci de box. Îvingător în prima rundă: tunelul. În cea de-a doua: podul. Dar cine va fi câștigătorul?

Adversarii tunelului aduc argumente felurite. Prin tunel — spun ei — nu ar putea circula decît vagoane de cale ferată pe care, conform necesităților, ar fi urcate și automobile, pasagerii rămînînd pe tot parcursul de 53 km la locurile lor. Sistemul ar cauza pierderi de timp automobilistilor prin „cozile” care s-ar forma la încărcarea și descărcarea mașinilor în vagoane. Se invocă, de asemenea, dificultățile de salvare în caz de accident, de deraiere a trenului etc., precum și greutatea de a se asigura aerisirea unui tunel atît de lung. Astfel de complicații nu se ridică în cazul podului. Totodată, acesta ar beneficia de două imense capete de pod naturale, înalte de 70 m — falezele de la Blanc Nez și de la South Foreland — iar prin faptul că ar fi construit în linie dreaptă, traseul s-ar scurta considerabil: cu 20 km.

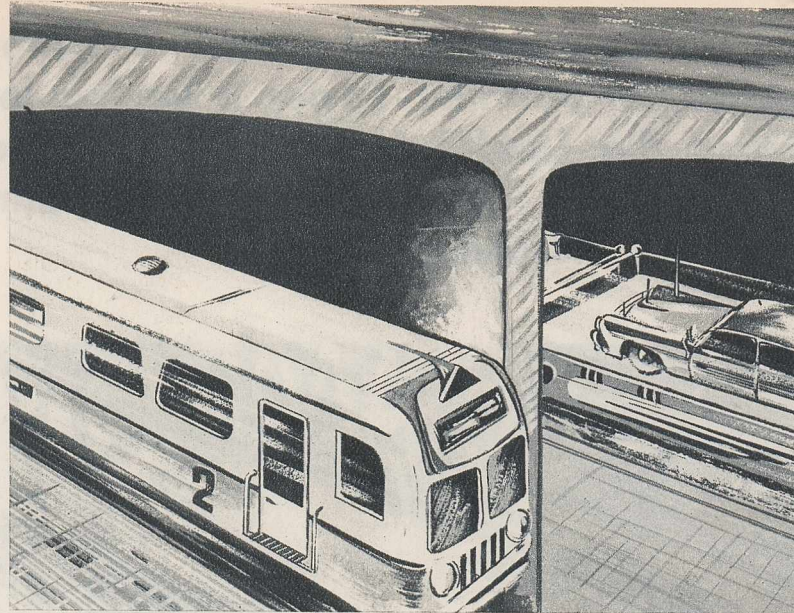
O problemă esențială este aceea a rentabilității transportului de mărfuri. De altfel însuși faptul că în prezent se discută în mod serios cele două proiecte reflectă o necesitate economică ce devine stringentă.

Aci se cuvine să facem o paranteză.

Dacă tunelul nu s-a construit în ultimele decenii — deși, treptat, dificultățile tehnice se micșoraseră iar relațiile politice franco-engleze se îmbunătățiseră — aceasta s-a datorat îndeosebi unor motive de ordin economic. Anglia se temea de concurența sporită a mărfurilor continentale care ar fi fost ieftinite prin transportul prin tunel, și, în același timp, dorea să apere profiturile flotei comerciale engleze, amenințate de un trafic Calais-Dover efectuat... cu trenul.

În prezent situația s-a schimbat. Guvernul britanic se pregătește să adere la Piața Comună. Eliminarea treptată a barierelor vamale între țările participante și lărgirea proporțională a pieței promit monopolurilor vest-europene care vor putea rezista concurenței sporite beneficii uriașe. Dezvoltarea schimburilor comerciale dintre Anglia și Europa continentală cere însă și îmbunătățirea radicală a mijloacelor de transport. Or, firmele britanice — ca și cele de pe continent — sînt interesate ca în crîncenele bătălii de concurență care se anunță să intre cît mai bine pregătite, pentru a-și nimici rivalii. Am putea spune — pentru a duce mai departe comparația folosită de presa din vest — că tunelul sub Canalul Mînecii (sau podul) ar aduce o îmbunătățire tehnică ringului pe care se vor înfrunța „boxerii” de categoria

Doar patru decenii ne despart de apariția cunoscutului roman al scriitorului german Kellerman, „Tunelul”. Pe atunci, ideea părea fantastică. Astăzi, de construirea tunelului sub Canalul Mincii nu se preocupă romanclerii, ci... inginerii. Desenul nostru înfățișează tunelul submarin (după una din variante).

grea: trusturile din țările Pieței Comune.

Revenim deci la punctul de pornire: rentabilitatea transporturilor comerciale pe pod și prin tunel.

Cum ar decurge transportul de mărfuri pe pod? Evident, în mare măsură cu camionul. Partizanii podului — după cum se arăta recent și în revista „Orizonturi” — subliniază că avantajul camionului față de vagon se datorește faptului că primul permite transportul de la „poartă la poartă”. Cu alte cuvinte, andivele — de pildă — încărcate într-un camion la o fermă belgiană ar putea fi livrate direct comerciantului londonez, la ușa magazinului.

Promotorii tunelului semnalează că platformele feroviare ar putea transporta și ele camioane (fără a mai vorbi de un alt proiect existent, conform căruia prin tunel ar trece atât căi ferate cât și autostrăzi). Detaliile în această privință sînt însă puțin precise și nu reușesc să cointească hotărîrea partizanilor podului. De altfel, aceștia din urmă subliniază că podul ar asigura în condiții optime atât transporturile rutiere cât și cele feroviare, deoarece ar cuprinde două linii de cale ferată și șapte autostrăzi, cu un trafic maxim de 6 000 de automobile și camioane pe oră.

Argumente, contraargumente și contra-contraargumente

Făcînd aluzii la vechimea proiectului inițial al lui Mathieu-Favier, partizanii podului vorbesc în deridere despre „Tunelul bunicului”, prezentînd în schimb proiectul lor drept „Podul viitorului”. Dar nici cei dintîi nu cedează și lansează împotriva celor din urmă trei argumente pe care, pentru a fi în ton cu comparația inițială, am putea să le asemuim cu directe de dreapta. Anume:

1) Cînd se va lăsa ceața groasă pe Canal, circulația pe pod se va împotmoli.

2) Ar trebui convocată o conferință internațională pentru obținerea dreptului de a se crea obstacole în marea deschisă.

3) Construirea podului ar fi prea costisitoare (3 000 000 000 franci francezi, față de 1 500 000 000 franci, tunelul).

La aceste argumente se aduc, desigur, contraargumente, cărora le răspund contra-argumente ș. a. m. d. De pildă:

...Cînd se lasă ceața, ea se întinde și de-a lungul coastelor, îngreunînd în general circulația pe șosele și deci limitînd implicit și afluxul vehiculelor spre pod. Pe de altă parte, pe pod se pot instala lămpi speciale de ceață și „deflectoare” de vînt, la adăpostul cărora rafalele de 200 km/h s-ar transforma într-o briză plăcută.

...Este adevărat că pentru construirea podului ar fi necesare trei miliarde de franci, adică de două ori mai mult decît pentru tunel, dar — afirmă partizanii podului — capitaliștii nu numai că și-ar acoperi cheltuielile, ci ar culege profituri însemnate prin taxele de trafic pe care le-ar percepe. Etc. etc.

Astfel se succede rundă după rundă, însă spre deosebire de întrecerile obișnuite între boxeri, în cazul de față nu se cunoaște încă numărul limită al reprizelor.

Fier, beton, dolari, franci, lire sterline

Fără îndoială că problema comportă multiple și complicate aspecte tehnice, însă este clar că, indiferent de varianta adoptată, realizarea ei va cere eforturi deosebite, ingeniozitate și talent ingineresc cu duumul și că personalul tehnic care-și va lega numele de o construcție de asemenea anvergură va merita toată stima și admirația.

Dar aci nu e vorba numai de fundații, de calculul rezistenței materialelor, de deflectoare, ci și de franci, lire sterline, dolari, de o uriașă afacere care ațîță apetitul a numeroase grupuri capitaliste.

Despre proporțiile acestei afaceri vorbește, de pildă, faptul că la construcția podului ar fi necesare circa 800 000 de tone de oțel, care ar fi furnizate de uzine vest-germane, franceze și din țările Beneluxului. În fabricarea diverselor piese componente ar fi antrenate și numeroase șantiere navale vest-germane.

Realizarea tunelului ar reclama, de asemenea, uriașe mijloace materiale, de aci decurgînd posibilitatea unor tranzacții deosebit de fructuoase pentru anumite companii.

Este interesant de remarcat aci că inșeși calculele făcute pentru elaborarea devizelor învederează, o dată mai mult, monstruoșitatea cursei înarmărilor. S-a socotit, astfel, că doar cu costul a 200 de bombardiere grele s-ar putea construi uriașul pod care, după cum am văzut, ar înghiți cantități imense de materii prime și de utilaje, ar oferi de lucru timp de mai mulți ani unui mare număr de muncitori și ar da un impuls vieții economice a mai multor țări.

Dar să răspundem la întrebarea: cine și de ce sprijină unul sau altul din proiecte?

Evident, proiectul tunelului este susținut de societățile de căi ferate britanice și franceze, neliniștite de concurența din partea transportului rutier, care ar fi și mai mult intensificată prin construcția podului peste Canalul Mincii. De asemenea, pentru tunel se pronunță băncile franceze „Rotschild” și „Uniunea pariziană”, prima fiindcă se ocupă, printre altele, de specularea metalelor neferoase pe piața londoneză — și acestea nu sînt transportabile cu camionul — iar cea de-a doua pentru că speră că o parte a lucrărilor va fi încredințată unei filiale a sa, întreprinderea de lucrări publice „Camperon-Bernard”. Acestora li se alătură băncile engleze „Erlander” și „Morgan Grenfell”, fondatoarele sus-menționatei „Channel Tunnel Company”, ale cărei acțiuni-fantomă continuă, de altfel, să fie cotate la bursa londoneză... (Este și acesta un exemplu de conservatorism britanic?) În sfîrșit, proiectul tunelului este sprijinit de băncile americane „Morgan” și „Dillon Read”. Însă animatorul nr. 1 se pare că este... „Compania Canalului de Suez”. Este drept că, în condițiile cunoscute, Compania a rămas fără canal, dar nu și fără sumele uriașe luate cu japca de la poporul egiptean, cărora caută să le găsească un plasament profitabil.

Proiectul podului corespunde intereselor întreprinderilor și băncilor angajate în transportul rutier. În afara a trei bănci franceze („Credit lionez”, „Banca franceză pentru comerț exterior” și „Banca națională de credit industrial”), trebuie menționat, între altele, grupul Schneider, pe care cantitatea mai suspomenită de 800 000 tone de oțel îl aruncă în extaz, și șantierele navale

Penhoet. Chiar și societatea franceză aeronautică „Sud-Aviation” sprijină podul — evident, nu pentru că ar fi entuziasmată de transportul rutier, care concurează în mod serios avioanele sale de pasageri, ci pentru că este interesată în desfacerea unor produse anexe: deflectoarele de vînt. Est lesne de imaginat strîngerea de inimă cu care directorii companiei „Sud-Aviation” au trebuit să opteze pentru tunel...

„Interese... mai prozaice”

Deocamdată, nodurile de interes sînt departe de a fi pe deplin dezlegate. Astfel, se semnalează prezența printre partizanii podului a societății „Compagnie française d'entreprise” filială a „Companiei Canalului de Suez”, care, așa cum am arătat, sprijină celălalt proiect. În fine, nu se cunoaște încă cu precizie poziția trusturilor americane față de pod.

Gilceava dintre companiile rivale are repercusiuni nu numai pe plan economic, ci și politic. Guvernele britanic și francez studiază proiectele și, după cum anunța recent „Sunday Times” se pare că guvernul englez înclină spre tunel. Oameni politici cunoscuți își manifestă de asemenea preferințele pentru unul sau altul din proiecte. Proiectul podului este susținut de Jules Moch și de lordul Gladwyn Jebb, în timp ce tunelul își găsește apărători înflăcărați în persoana lui René Massigli și a lui Sir Yvon Kirkpatrick. „Dintre aceste patru personalități — remarcă de curînd ziarul „Liberation”, nu fără ironie — Jules Moch este singurul care se pricepe cît de cît la rezistența materialelor, însă este evident că nu punctele de vedere științifice importă în cazul de față și că disputa dintre susținătorii diferitelor proiecte are în vedere interese de altă natură, mai prozaice”.

Acesta este poate elementul cel mai caracteristic al întregii chestiuni. Căci, după cum remarcă presa franceză, acest îndrăzneț plan ingineresc — în măsura în care se va realiza, într-una sau alta din variante — nu reprezintă, pentru cercurile economice influente care-l sprijină și de care depinde în ultimă instanță înfăptuirea sa, decît „o afacere cu mulți golgani”.

Lionel NIȚESCU

PODUL

Lungime : 33,2 km.

Înălțime : 70 m deasupra nivelului mării.

Trafic : două linii de cale ferată, șapte autostrăzi.

Cost : 3 000 000 000 franci francezi.

Durata de execuție a construcției : 6 ani.

TUNELUL

Lungime : 53 km.

Diametru : dublu tunel, cu diametrul de 6,50 m fiecare.

Trafic : două linii de cale ferată.

Cost : 1 500 000 000 franci francezi.

Durata de execuție a construcției : 4 ani.

ANAFILAXIA

La începutul secolului (1902), doi savanți francezi — Ch. Richet și A. Porrier — studiind procesele de imunitate, au descoperit în mod întâmplător un fenomen curios și foarte interesant. O serie de cliini ce fuseseră injectați cu o substanță toxică pentru a fi imunizați față de ea au prezentat — la repetarea injectiei — o stare opusă celei așteptate, respectiv o stare contrară imunității. Cercetătorii au numit acest fenomen anafilaxie, adică lipsă de apărare (filaxie — apărare). Animalele sensibilizate anafilactic prezintă la scurt timp după injectarea substanței (față de care sînt sensibilizate) o serie de tulburări brutale și foarte grave — în special respiratorii, circulatorii și nervoase — care le pot provoca chiar moartea. Această stare foarte gravă a fost numită șoc anafilactic.

Natura acestor modificări curioase din organism și a accidentelor pe care le determină a rămas multă vreme nelămurită. Astăzi se știe că sursa principală a fenomenelor observate în asemenea împrejurări e reprezentată de o serie de modificări chimice ce se produc în corp, ca urmare a acțiunii diferitelor substanțe capabile să provoace stări de sensibilizare anafilactică. Pe această bază s-au stabilit ulterior diferite metode de tratament medicamentos al fenomenelor anafilactice.

Totodată s-a precizat și posibilitatea înlăturării stării de sensibilizare anafilactică — proces ce a fost numit desensibilizare — fapt de mare importanță în prevenirea accidentelor anafilactice. Savantul rus Besredka a descoperit cea mai simplă și mai eficace metodă de desensibilizare, folosită astăzi în întreaga lume ca mijloc principal de prevenire a fenomenelor anafilactice.

Metoda constă în introducerea serului mai întâi în cantități foarte mici încît, după circa o oră, se poate intro-

duce, fără primejdie, întreaga doză de ser.
La oameni, asemenea accidente se produc relativ rar și în special în cursul unor tratamente cu seruri imune (antidiferic, antitetanic etc.). Modul de manifestare și gravitatea lor diferă de la un caz la altul: se întîlcesc atît forme grave de șoc anafilactic, cît și forme ușoare sau moderate (de ex. boala serului, urticarie etc.).
Pentru prevenirea unor asemenea accidente — a căror gravitate nu poate fi prevăzută — este necesar ca orice persoană care a fost supusă unui tratament cu un ser imun să comunice acest fapt medicului ori de câte ori va fi nevoie să mai facă un tratament cu ser, pentru a fi în prealabil desensibilizată.

În ceea ce privește accidente anafilactice — în special șocul — acestea fac parte din urgențele medicale și necesită internarea imediată într-o unitate sanitară unde se va efectua tratamentul corespunzător.

Lămurirea fenomenelor ce au loc în organism în cursul anafilaxiei prezintă însă o importanță mult mai mare pentru medicină, decît ar părea să rezulte din cele de mai sus. Aceasta decurge din faptul că o serie de boli umane, foarte răspîndite, se produc într-un mod analog accidentelor anafilactice — adică pe baza unor stări de hipersensibilitate față de diferiți agenți chimici. Este vorba despre așa-numitele boli alergice, ce sînt incomparabil mai frecvente, mai răspîndite și mai variate decît fenomenele anafilactice. Pe baza cunoștințelor dobîndite în acest domeniu, medicina a făcut astăzi mari progrese în diagnosticul și combaterea diferitelor manifestări alergice.

Dr. A. FABIAN

Teatru pneumatic

În R.P. Polonă a fost proiectată o clădire extrem de originală, destinată teatrelor care întreprind turnee în diverse localități ale țării. Termenul de „clădire“ este de fapt impropriu pentru emisera cu pereți dubli din pînză cauciucată despre care este vorba.
Lucrările de montare a acestei „săli de spectacole“ durează în total o oră, constînd în umplerea cu aer cald a emisferei, care, după această operație, devine o sală în formă de cupolă, cu o capacitate de 400 de locuri.

Handbal aerian

Singurul meci de handbal aerian din istorie a fost disputat nu demult între echipele orașelor italiene Genua și Sampdoria. Fiecare echipă, instalată într-un avion, ataca poarta adversă susținută de două baloane. Din avion jucătorii aruncau pe rînd mînea în poartă. Scorul acestui meci neobișnuit a fost de 4—2 în favoarea echipei orașului Sampdoria.

Noi apărători ai culturilor

În agricultura R.P. Polone a început să fie aplicată o metodă nouă de apărare a culturilor împotriva ciupercilor dăunătoare. Oamenii de știință polonezi au descoperit două soluri de ciuperce microscopice, încă necunoscute pînă acum, în prezența cărora ciupercile parazite ale grîului și orzului nu se mai înmulțesc și sîrșesc prin a dispărea.
Cele două soluri — botezate „*Tuberculina cracovne*” și „*Tuberculina ustilaginum*” — au fost separate, cultivate și experimentate în condiții de laborator, de seră și pe ogor. Înmulțirea și folosirea noilor culturi de ciuperce este foarte simplă; ele sînt pur și simplu semănate în pămînt, unde, exercitîndu-și funcția de apărători nevăzuți, curăță ogoarele de paraziți, ba chiar previn apariția acestora.

Dansați — vă sfătuiește fiziologia!

În ce zile lucrați mai bine? „Desigur, în zilele de luni, cînd sîntem mai odihniți” — vor răspunde poate unii dintre dv. Și totuși nu este așa. Cercetătorii sovietici au dovedit prin lucrările lor că la începutul săptămînii omul nu intră imediat într-un ritm susținut de activitate. Lunea și marțea sînt zile de așa-zisă încălzire și abia joi capacitatea de muncă atinge un nivel maxim. Pe baza acestor date — care arată că plasarea celei de-a doua zile de odihnă în mijlocul săptămînii nu este indicată — în Uniunea Sovietică se va alege în mod științific această zi liberă, în cadrul trecerii la săptămîna de 5 zile lucrătoare.
Iată și o altă problemă a muncii și odihnei. După cum se știe, pauzele scurte, de cinci sau de zece minute, în cadrul programului de producție,

au menirea de a restabili puterea de muncă. Dar cum să ne petrecem aceste minute libere?

„Dansați — spun fiziologii — dacă munciți sînd jos. Nu croșetați, nu citiți — ci mergeți, alergați, jucați volei, ascultați muzică bună sau faceți gimnastică, dacă munca dv. implică un efort vizual”.

VERIFICAȚI-VĂ CUNOȘTINȚELE! DA? sau NU?

- 1) Alumiuniul rezistă la acțiunea corozivă a apei de mare?
- 2) Curcubeul poate fi văzut vreodată spre sud?
- 3) Albinile culeg mierea din flori?
- 4) Pășările sînt animalele cu cea mai ridicată temperatură a corpului?
- 5) Soarele este un corp solid?
- 6) Se cunoaște starea de „adormire“ în care cad unele animale în timpul iernii, stare denumită „hibernare“. Există animale cu care se petrece un fenomen asemănător și în timpul verii?

Dezlegarea jocului „POEȚII CÎNTĂ PRIMĂVARA”, apărut în nr. trecut

ORIZONTAL: 1) Primăvara — Baba. 2) Roman — Mărțișor. 3) Iubi — Mama — Acră. 4) Oro — Bănăuță — Hic. 5) Răbuit — Rustic. 6) Toma — Marie — T. 7) C — Cerna — Aur — Vu. 8) Ovid — Ars — Ravel. 9) Sat — Butași — Orb. 10) Bravat — Ha — Vidu. 11) Ua — Omizi — Gater. 12) C — Alecsandri — E.

ȘTIAȚI CĂ...

... adîncimea maximă descoperită în Oceanul Pacific atinge 10 960 metri, fiind situată într-o depresiune din apropierea arhipelagului Mariana! Cea mai mare adîncime în Atlantic se găsește în Marea Antilelor, în apropiere de Porto-Rico, și atinge 9 199 metri, iar adîncimea maximă în Oceanul Indian a fost descoperită în regiunea insulei Java și atinge 7 450 metri.

... gomenolul, dezinfecant de efect al orificiilor nazale, se prepară din frunzele arborelui *niauli* care crește în Noua Caledonie! Arborele *niauli*, care constituie trăsătura specifică a peisajului insulei, e lipsit de scoarță și are însușirea de a rezista focului.

... în Republica Democrată Germană se prepară sucuri răcoritoare din sfeclă roșie, țelină, spanac, fasole verde, varză proaspătă și chiar varză murată? În prezent se experimentează un suc produs din varză proaspătă și caise și un alt suc din sfeclă roșie și zmeură. O cantitate de 200 gr din primul amestec de suc va asigura necesarul zilnic de vitamină C al unui muncitor care efectuează o muncă grea, iar aceeași cantitate din al doilea amestec va asigura necesarul zilnic de vitamină C al unui copil între 7 și 9 ani.

cuvinte încrucșate

TINEREȚE

ORIZONTAL: 1) A scris versurile pentru „înnul F.M.T.D.” — Între școala elementară și universitate. 2) „Tinerete de comandant” de Bondarev — Notă pentru tinerii studioși. 3) Acum (pop.) — Autorul mai multor cărți pentru tineret, ca: „Povestea ceasornicului”, „De 100 000 ori de ce?” — Pronume. 4) Interjecție — Autorul romanului „Înmă de copii” (Cuore) — Nene! 5) Purtață cu drag de tinerii în primăvara vieții (2 cuv.). 6) Lei! — Școlari. 7) ... gardă, roman de Fadeev — Marin Cornel. 8) „Tinare, tu ești nădejdea țării” de H. Mălineanu — Fiul lui Neptun, care-și tragea puterea din contactul cu pămîntul (mit.). 9) Factorii unei probleme, înțelegi ușor și rapid cu ajutorul cunoștințelor teoretice și observării directe — Personaj în mitologia scandinavă. 10) Neon — A lua examenul — Povestire fabuloasă. 11) Oleg Koșevoi din „Tnăra gardă” (pl.) — Tinerii soldați. 12) Fata de împărat transformată în ciocîrlie (după „Legendă ciocîrliei” de Alecsandri) — Cum se consideră adolescenții față de frații lor mai mici — Bară fixă pentru exerciții de gimnastică.

VERTICAL: 1) Compozitoare contemporană, autoarea cîntecului „Dol ochi de codană” și a corului „Voi bravi ostași” — Ghicitoare. 2) Alt compozitor contemporan, autorul cîntecului „E roșie cravata mea ca focul” — Își numără anii în primăveri. 3) Acum, la Iași — Dezmișcare — În floare! 4) Sodiul — Elan tineresc (pl.). 5) Este tînăr într-un roman de Asztalos Istvan — Bluză înflorată. 6) Domeniu de creație, căruia îi aparțin „Căpitan la 15 ani” de Jules Verne, „Anii de ucnicie” de Mihail Sadoveanu ș.a. 7) „Btia tineretii întrece pe a vinului” sau „Floarea la floare merge” — „Ostaș”, „Carmen”, „Balerină” sînt pînze ale acestui cunoscut pictor român. 8) Rostul pe care tînărul îl are în viață — În acest loc. 9) Cîntec terminat! — Zestrea miresei (reg. pl.). 10) În rînduri strînse — Notă muzicală — „... și băleții lui”, carte pentru tineret de A. Gaidar. 11) Tnăra eroină a unui frumos film din R.P. Bulgaria („Fii fericită...!”) — Inșușiri remarcabile. 12) Autorul poeziilor: „Al noștri tineri”, „Atit de fragedă...” ș.a. — „Nicolae”, autorul romanului „Anii tineri”.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
		A	N	I		P	E	C	E	E		
2	R	O	M	Ă	N		Z	E	C	E	M	
3	A	M			L	I	B			A	I	
4												
5	C	R	A	V	A	T	A	R	O	S	I	E
6												
8	C	I	N	T					T		U	
9	I	N	T									
10	N	E	A	E	U	S			M	I	T	
11	E	R	O	I								
12	L	I	A									

vară),
cădruți, într-un astfel de somn de
pîndă, cade vara, în timpul marilor
anunții specie de proastă festoasă, de
hibernării se numește estivarie. O
6) Dai (Acest fenomen asemănător
de gaze fierbinți).
3) NUI (Soarele este o imensă sferă
de peste 42 grade Celsius).
4) Dai (Temperatura lor medie este
complex).
stomacului ei, printr-un proces foarte
care albina o transformă în miere în
ci doar necesar — o substanță pe
miere. 3) NUI (În nici o floare nu se găsește
și la orizon).
și la nictodată în același timp la nord
apropie de orizont, or soarele nu se
trebuie să avem soarele în spate și
2) NUI (Pentru a vedea curcubeul
acțiunea corozivă a apei de mare).
se corodează, nu rezistă în schimb la
1) NUI (Alumiuniul care în aer nu

ÎNTRĂBĂRI DE MAISUS RĂSPUNSURI LA

De dragul artei

de R. GOLDBERG — scriitor din S.U.A.

Ilustrație de E. ARNO

Mister Smith ședea în salon citindu-și ziarul. Se auzi o ciocănitură în ușă și după o clipă își făcu apariția Koppel, valetul.

— Doriți să luați sucul de portocale, Sir? — întrebă acesta cu voce scăzută.

— Nu — răspunse Mister Smith.

— Dar vă face bine, Sir.

— Nu...

— Este ordinul domnului doctor.

— Nu...

Tocmai atunci sună clopoțelul de la intrare și Koppel fu bucuros să părăsească încăperea. Jos, în hol, îl găsi pe doctor.

— Nu-i nimic de făcut cu bătrînul—spuse Koppel. Nu vrea sucul de portocale. Nu vrea nici să-i citească, nici să asculte radioul... Nu vrea nimic.

Doctorul Jones primi informația cu obișnuitul său calm profesional. Se gândise mult la pacientul său în ultimele zile. Era vorba de un caz puțin obișnuit.

Bătrînul se ținea destul de bine pentru cei șaptezeci și șase de ani ai săi.

Trebuia însă făcut ceva cu el. Trebuia determinat în primul rînd să nu mai cumpere nimic. Bătrînul suferise mult în ultimul timp de pe urma cumpărăturilor sale.

Ultimul atac de inimă îl avusese după cumpărarea — urmată de efecte dezastuoase — a unei căi ferate într-unul din statele din vest. Un alt atac de inimă urmasse falimentului unor magazine de produse alimentare pe care le cumpărase la prețuri foarte ridicate. Tot ce cumpărase în ultimii ani trebuia să fie lichidat acum cu serioase sacrificii atît pentru sănătatea cît și pentru portofelul său. În timp ce intra în camera pacientului său, doctorul se gîndea la toate aceste lucruri; se apropie totuși zîmbind de Mister Smith:

— Ei, cum ne mai simțim azi, tinere?

— Hm—se auzi un mormăit venind dinspre fotoliu.

— Am auzit că nu vrei să respecti ordinele și prescripțiile medicale.

— Cine îmi mai poate da ordine la vîrsta mea?

Doctorul își luă un scaun și se așeză lîngă bolnav.

— Am să-ți fac o propunere — spuse el liniștit.

Bătrînul îl privi bănuitor pe deasupra ochelarilor.

— Despre ce este vorba?

Iar doctorii, iar plimbări cu mașina și alte prostii de astea care să mă împiedice de a mă gîndi la afaceri!

— N-ai vrea să începi să te ocupi de artă?

— Prostii!

— Nu de-adevăratalea, ci numai așa, ca o distracție.

— Prostii!

— Bine — spuse doctorul ridicîndu-se. A fost numai o sugestie și atîta tot.

— De unde ai mai scos și ideea asta caraghioasă?

— Ți-am spus că a fost numai o sugestie.

— Ascultă, Jones, cum crezi că aș putea să încep, admițînd că aș fi atît de nebulos încît să mă apuc de așa ceva?

— M-am gîndit și la asta. Putem face rost de un student de pe la vreuna din școlile de artă. Va veni

aici și-ți va da cîte o lecție pe săptămînă. Cînd n-o să-ți mai placă, poți să-l dai afară.

Doctorul Jones se duse la un prieten al său care era un decanul unui institut de artă și-i explică situația. Acesta găsi repede persoana potrivită: un tînăr de optsprezece ani, pe nume Frank Swain. Tînărul era un student cu perspective, dar avea o nevoie cîmplită de bani pentru a-și termina studiile, fapt pentru care se angajase ca liftier în tura de noapte.

Tînărul a fost prezentat doctorului; își poate oricînd închipui fericirea sa cînd auzi ce propunere i se face: cîinci dolari lecția. O adevărată minune!

În după-amiaza următoare Frank a fost prezentat bătrînului. Mr. Smith îl cercetă cu privirile din cap pînă-n picioare.

— Nu sînt încă un artist, Sir—spuse tînărul.

Bătrînul murmură ceva. Swain puse pe masă hîrtie și cîteva creioane.

— Să încercăm să desenăm vasul de colo — propuse el.

— Hm — bătrînul luă creionul și trase o linie strîmbă, apoi trase încă o linie tot strîmbă și pe urmă le uni cu alte două linii. Cînd termină își privi opera cu satisfacție.

Frank era răbdător. Avea nevoie de cei cîinci dolari.

— Dacă doriți să desenați, Sir, trebuie să priviți cu luare aminte obiectul pe care îl desenați. Fiți bun și mai priviți o dată vasul — spuse Frank politicos.

Bătrînul se supuse.

— Vasul e într-adevăr frumos—spuse el. Nu, n-am băgat de seamă pînă acum.

În acea clipă intră valetul, aducînd un pahar cu zeamă de portocale.

— Oh, iar sucul de portocale!—spuse Mister Smith.

Frank își luă rămas bun.

Săptămîna următoare, cînd veni din nou, văzu pe masă un desen care avea o oarecare asemănare cu vasul.

Bătrînul întrebă:

— Ei, ia spune, cum îți se pare?

— Nu e rău, Sir—răspunse Swain—dar e puțin cam strîmb.

— Da, cele două jumătăți nu sînt la fel — căzu de acord bătrînul. Mai trase cîteva linii și începu să coloreze cu un creion albastru locurile libere. Apoi privi spre ușă.

— Ascultă, tinere—șopti el — vreau să-ți spun ceva înainte de a veni domnul „suc de portocale“.

— Da, Sir — răspunse respectuos Frank.

— Poți veni de acum înainte de cîte două sau chiar de trei ori pe săptămînă?

— Desigur, Mister Smith.

— Bine, să spunem luni, miercuri și vîneri, la ora patru.

Cînd intră, valetul rămase surprins văzînd că stăpînul său acceptă cu bunăvoință sucul.

În săptămînile care urmară, vizitele lui Swain deveniră mai dese. Aduce bătrînului o mulțime de acuarele și tuburi de culori de ulei. Acum, cînd venea doctorul să-l vadă, Mr. Smith îi vorbea mereu despre artă. De asemenea, îi arătă cu mîndrie petele de vopsea de pe elegantul său halat de mătase. De fapt nici nu-i dădea voie servitorului să i-l curețe, deoarece dorea să arate doctorului cît de mult muncea.

Sfatul doctorului se dovedise a fi bun. Nu se mai gîndea acum la plimbări de afaceri prin oraș și nici la cumpărarea vreunei societăți, costisitoare. Dispăruseră tranzațiile care-i ruinau sănătatea. Și acest lucru îi făcea cu siguranță bine.

Doctorul permise pacientului său să viziteze galeriile de artă și expozițiile în tovarășia lui Frank. O lume nouă își dezvăluia acum misterele. Bătrînul arăta un interes deosebit pentru expoziții și pentru pictorii care expuneau. Cum erau conduse aceste expoziții, cine alegea tablourile care se expuneau?

În creierul său se naștea o nouă idee.

Cînd veni primăvara și copacii dădură în floare, Mr. Smith făcu o pictură pe care o numi „Copaci îmbrăcați în alb”. Pictura era îngrozitoare. Totuși, bătrînul anunță că vrea să o expună la Salonul de vară al Galeriilor Lathrop. Salonul de vară al acestor galerii constituie din punct de vedere calitativ, dacă nu chiar și ca mărime, cea mai importantă expoziție a anului. Visul oricărui pictor din Statele Unite era premiul Lathrop. Și tocmai la această expoziție voia Mr. Smith să-și expună „Copacii îmbrăcați în alb”, care semănau cu niște foi fleșcăite de salată aruncate la gunoi.

— Dacă va fi remarcat de ziaristi, s-a isprăvit cu el, se face de ris. Trebuie să-l împiedicăm cu orice preț—spuse Frank îngrozit.

— Nu —spuse doctorul... Nu trebuie să facem asta. Am strica tot ce am cîștigat pînă acum din punct de vedere medical.

Spre mirarea tuturor și în special a lui Frank, conducerea Galeriilor Lathrop acceptă „Copacii îmbrăcați în alb”. „Nu numai Mr. Smith e nebun, ci și cei de la Lathrop!”—gîndi Frank.

Din fericire, pictura fusese agățată într-un colț întunecos, unde cu greu o puteai vedea. Frank se duse la Galeria într-o după-amiază și roși pînă în vîrfurile urechilor văzînd „Copacii îmbrăcați în alb” care păreau o improscătură oribilă de vopsele pe perete. Cînd doi studenți se opriră rîzînd în fața picturii, Frank fugi îngrozit. Nu voia să audă ce spuneau cei doi tineri.

Tot timpul cît dură expoziția, bătrînul continuă să ia lecții, pomenind foarte rar de pictura sa. De fiecare dată cînd intra Frank în cameră îl găsea pe Smith chicotînd. Poate că bătrînul era nebun cu adevărat. Dar ciudat era faptul că comitetul Lathrop îi acceptase pictura...

Cu două zile înainte de închiderea expoziției, în timp ce Frank, Koppel și doctorul se aflau de față, un curier aduse domnului Smith un plic oficial.

— Citiți-mi-o —ceru bătrînul. Mi-s ochii obosiți din cauza picturii.

Scrisoarea anunța:

„Galeriile Lathrop au plăcerea să anunțe că Premiul I de 1000 de dolari a fost acordat lui Collis P. Smith pentru lucrarea sa «Copaci îmbrăcați în alb»”.

Frank și Koppel rămăseră trăsniți. Păstrîndu-și calmul profesional, doctorul spuse:

— Felicitările mele, Mr. Smith! Splendid, splendid... Firește nu mă așteptam la vești atît de mari. Dar, dar... în sfîrșit, acum va trebui să admiți că arta îți dă mai multe satisfacții decît afacerile.

— Arta e vax! —spuse bătrînul. Am cumpărat Galeriile Lathrop luna trecută!

MODA

ROCHIA PENTRU TOATE ORELE

— Am astăzi o zi încărcată: dimineața la birou, după-amiază la audiția muzicală de la club și seara mă duc la colega mea care s-a instalat într-o casă nouă... Cînd mai trec pe acasă să mă schimb?!...

De cîte ori n-am auzit asemenea întrebări? Și totuși soluția există. De altfel, majoritatea femeilor au adoptat-o sub forma rochiei semi-sport, a rochiei „pentru toate orele”.

Sobră și confortabilă, nici prea ajustată și nici prea „juponată”, fără multe zorzoane dar cu un amănunt original care o singularizează, rochia pentru toate orele nu obosește niciodată.

O siluetă mai puțin desăvîșită e avantajată de croiala mai suplă a acestui costum din două piese (foto 1) lucrat dintr-o țesătură mărunt cadrilată, alb cu negru, care are drept garnitură o bandă de catifea neagră la guler.

Fetele tinere vor purta cu succes, de dimineață pînă seara, o asemenea rochie din lenaj în dungi în tonuri închise (foto 2). O înviorează jocul de dungi de pe fustă și gulerul de pichet alb cu fundă.

AGENDA

● În Italia, „Editorii riuniti” a tipărit o culegere de lucrări dramatice intitulată „Teatrul contemporan sovietic”, în care au fost incluse piese de Alexei Arbuzov, A. Volodin, Viktor Rozov și A. Hmelik. De asemenea, editura „Feltrinelli” a editat povestirea lui P. Nilin „Cruzime”, iar „Editore Milano” a tipărit „Jurnalul din Spania” de Mihail Kolțov.

● Ture Yuntu, conducătorul Teatrului Muncitoresc Popular din Helsinki, a descoperit printre operele postume ale scriitorului revoluționar finlandez Mayo Lassila, împușcat de gărzile albe în 1918, manuscrisul comediei „Perpetuum mobile”. Spectacolul cu această piesă, plină de autentic umor popular, a fost întîmpinat cu deosebită căldură. În fotografie: o scenă din piesă.

● Regizorul și scenaristul indonezian Bahtiar Siaghian, creatorul filmului „Turang”, a terminat în ultimul timp o nouă producție intitulată „Oțelul călit”, care zugrăvește lupta rezistenței indoneziene împotriva ocupanților japonezi. Filmul a fost întîmpinat cu interes de către spectatoarii indonezieni.

● Opt tineri artiști americani au prezentat la Chicago revista „Din orașul doi” (Chicago este socotit al doilea oraș din S.U.A., ca importanță și mărime, după New York). Această grupare actricească a luat hotărîrea să monteze spectacole improvizate (fără să mai aștepte texte din partea dramaturgilor), satirizînd cu virulență aspecte negative ale actualității americane. Acțiunea lor a atras atenția publicului american. În fotografie: artista Barbara Harris, care apare în spectacolul „Din orașul doi”.

● „Săptămîna patimilor”, cunoscutul roman al lui Louis Aragon, a apărut în traducere engleză la New York. Într-un articol publicat în „New York Herald Tribune” se remarcă, printre altele, că din punct de vedere al calităților literare această operă se află cu mult deasupra oricăruia dintre romanele editate în S.U.A. în ultimul timp.

● Cea mai mare bibliotecă științifică și tehnică din lume este acum în construcție la Novosibirsk, urmînd a adăposti 10 milioane de cărți și avînd 16 săli de lectură pentru 3 000 de cititori.

Fotografie apărută într-un ziar din sudul S.U.A.: la Van Buren, orașul din statul Arkansas, huligani albi blochează intrarea unei școli, pentru a împiedica accesul elevilor de culoare.

CA ÎNTR-UN ROMAN DE GROAZĂ

Mr. American-way-of-life se află în continuare în spațiile ecranului radiologic. A început să obosească — și e firesc: îl dor punctele nevralgice care s-au ivit pînă acum sub formă de pe-te pe clișeu nostru. Iată-l că se strîmbă din nou. Ne apropiem de o altă zonă sensibilă?

Ciudat! Pe dinafară, lucrurile arată foarte bine. „America — spune președintele Kennedy — este un mareș model de pace între diferite naționalități, de toleranță reciprocă între religii, de lipsă de discriminare rasială“. Atunci de ce această dureroasă grimasă la pacientul nostru, în clipa în care razele Roentgen se îndreaptă tocmai spre acel loc al organismului său care constituie „mareșul model“?

„Semeața Americă obligă pe negri să-i lustruiască pantofii și apoi demonstrează inferioritatea negrului prin faptul că este lustragiu“.

(G. B. Shaw)

În 1842, făcînd prima sa călătorie în S.U.A., Charles Dickens găsea în ziare anunțuri de felul acesta:

„Fugit femeie neagră. Cu cîteva zile în urmă, i-am ars obrazul stîng cu fierul roșu. Semnul seamănă cu litera M“.

„50 dolari recompensă pentru negrul Jim Blake. Din ambele urechi îi lipsește cite o bucată“.

„25 dolari recompensă pentru sclavul meu John. Îi lipsește virful nasului“.

Au trecut de atunci 120 de ani. Și — de ce să nu recunoaștem? — asemenea anunțuri nu mai apar. În schimb, problema negrilor nu lasă ziarele să șomeze. Cu o înspăimîntătoare regularitate se publică știri despre odioase linșaje, despre crime ale Ku-Klux-Klanului, despre negri condamnați la moarte pe baza unor simple bănuieli lipsite de orice dovezi, despre imposibilitatea în care se află negrii de a frecventa școli, de a ocupa posturi de răspundere, de a căpăta la muncă egală un salariu egal cu albi, de a mânca în aceleași restaurante, de a dormi în aceleași hoteluri și de a se ruga în aceleași biserici cu albi.

Toate acestea se întîmplă la lumina zilei și cititorii nu au nevoie de radiografia noastră pentru a lua cunoștință de ele¹⁾.

1) Și pentru că a venit vorba de lucruri cunoscute, să-l citim din nou pe John Gunther: „Statele Unite sînt o țară în care 10% din populație este de culoare neagră; acest adevăr este știut de toată lumea și ignorat de toată lumea — cu excepția celor zece la sută“.

Dar iată că ea ne arată și fapte mai puțin cunoscute.

Media de viață a unui negru este cu șase ani mai mică decît a unui alb, iar mortalitatea infantilă este de trei ori și ceva mai mare la negri.

Socotite pe locuitor, sumele alocate din bugetul statului pentru negri sînt de cinci ori mai mici decît pentru albi.

În fabrici și uzine domnește regula ca negrii să capete muncile cele mai grele și mai prost plătite și să fie primii concediați în caz de restrîngere a producției.

Cele 18 milioane de negri din Statele Unite nu au nici măcar un singur reprezentant în Senat²⁾.

Numărul cetățenilor lipsiți de drept de vot este de peste 14 ori mai mare printre negri decît printre albi. Acest lucru se realizează pe diferite căi. În Mississippi, de pildă, taxa electorală este de 36 dolari, iar salariul mediu al unui argat negru pe o plantație e de 20 de dolari pe lună. În Alabama nu au drept de vot decît cetățenii cu un domiciliu stabil de minimum doi ani; dar dijmașii negri sînt nevoiți să se mute în fiecare sezon agricol după bunul plac al latifundiarilor albi... Și totuși revista „Newsweek“ se miră, cu o puerilă candoare, că „senatorul

2) În aceste condiții, se mai poate mira cineva că, pînă în ziua de azi, Senatul S.U.A. a respins categoric orice lege care să condamne linșajul?

Walter F. George a fost ales în statul Georgia de strivitoare majoritate a... 14% din numărul cetățenilor adulți!“ Ca și cum „Newsweek“ nu ar ști că din restul de 86%, cea mai mare parte era negri care nu au fost lăsați să voteze.

În covîrșitoarea majoritate linșajelor care au avut loc din 1945 încoace au căzut victime fie foști soldați negri, care luptaseră pe front, fie membri ai familiilor celor morți în război.

Radiografia noastră dă unele date și cazuri concrete. Ne vom mărgini să menționăm cîteva cazuri demonstrative, după expresia lui Walter Lippmann, că „cea mai sigură metodă de a comite o crimă fără să fii pedepsit este ca victima să fie un negru“.

Polițistul Lynwood E. Shull din Batesburg (statul Carolina de sud) a arestat pe negrul Isaac Woodard sub motiv că acestuia i s-a insultat un alb. La închisoare Shull i-a scos ochii lui Woodard cu ajutorul bastonului său de cauciuc. Ca urmare a vehementelor proteste ale opiniei publice progresiste, autoritățile l-au arestat pe Shull și l-au judecat. Două detalii suplimentare: arestarea s-a produs la un an și jumătate de la orbirea lui Woodard, iar procesul a ținut jumătate de oră (mai precis: 28 de minute) și s-

„Time”, „lectura ei are un efect mai înfricoșător decât a celui mai izbutit roman de groază”.

„Cei pe care i-a găsit
Columb și pe care i-au
măcelărit yankeii...”

(H. G. Wells)

Într-una din cele mai sângeroase bătălii ale frontului din Pacific, din cel de-al doilea război mondial, un matroz american, Ira H. Hayes, a înfipt steagul Statelor Unite pe insula Iwo Jima, în ciuda focului nimicitor dezlănțuit de artileria japoneză. Despre fapta de arme a lui Hayes s-au scris peste 500 de reportaje, vreo douăzeci de nuvele și schițe și s-a turnat un film. Dar eroul mult elogiât nu are nici pînă în ziua de azi drept de vot.

Căci Ira Hayes este indian (sau, dacă preferați, piele-roșie). Asemenea tuturor celor de același neam cu el — stăpînii de pe vremuri ai Americii — Hayes aparține acum unei minorități condamnate. În trecut indienii au fost exterminați prin mijloacele cele mai violente. Astăzi, ei sînt lăsați să se stingă cu încetul, măcinați de foame și mizerie.

La începutul secolului trecut mai erau în Statele Unite peste trei milioane și jumătate de piei-roșii. Astăzi nu a rămas nici a zecea parte. Restul a pierit, așa cum au pierit bizonii americani, care de altfel constituiau principala lor hrană și care au fost uciși cu milioanele și lăsați să putrezească în preerii tocmai pentru a-i înfometa pe indieni. Un singur exemplu: în California, în 1850 erau 120 000 de piei-roșii, în 1880 rămăseseră 20 000, iar azi numărul lor nu trece de 1 500.

„Indienii au fost întotdeauna considerați o plagă — scrie John Collier — și singura politică față de ei a fost exterminarea în masă”.

Cine este John Collier? Omul care timp de zece ani a fost comisar al guvernului în Biroul pentru problemele indienilor. Într-o serie de articole intitulate „Cel mai mare jaf al istoriei”, Collier citează nenumărate metode tîlhărești prin care pieile roșii au fost spoliaste de toate bunurile lor și, în primul rînd, de pămînt.

Politia americană privește cu părîntească bunăvoință la huliganii cu zvastică. Publicînd această fotografie, revista vest-germană „Der Stern” (care se pricepe în materii) folosește ca legendă lozincă: „Căile liberă pentru batalioanele brune!”

Deportați cu forța din statele din sud-estul S.U.A., în care locuiau de milenii, indienii au fost „colonizați” în statul Oklahoma. Drumul pe care l-au parcurs convoaiele lor a rămas cunoscut sub numele de „Calea lacrimilor”: abia un sfert din cei plecați au ajuns la destinație. Dar în ciuda tratatelor solemne care le dădeau în stăpînire teritoriul Oklahomei „atît cît se întinde iarba și cît curge apa”, peste cîțiva ani capitaliștii americani le-au răpit pămînturile. Indienii din Oklahoma (unde trăiește peste jumătate din populația „arămie” a Statelor Unite) au fost parcați și ei în celebrele rezervații — adăvurate lagăre de concentrare — ca și frații lor risipiți în restul țării.

După cum recunoaște Collier, Biroul pentru problemele indienilor ar fi trebuit să fie răsbotocat cu numele de Biroul pentru problemele antiindiene. Sarcina acestui organism a fost de a lichida pe ultimii supraviețuitori ai pieilor roșii. În rezervația tribului Navajos, de exemplu, iarba pășunilor a fost de mult epuizată, dar indienii nu au dreptul să-și trimită nici măcar o singură vită, un singur cal, o singură oaie dincolo de țarcul care le este fixat. Milioane de tone de pămînt cultivabil s-au degradat și au fost cărate de torente în Rio Grande, fără ca statul să ia nici o măsură pentru ameliorarea terenurilor, deoarece ele aparțin comunității indiene.

În nordul Oklahomei, într-o regiune locuită de tribul Osagilor și considerată fără nici o valoare economică, s-au descoperit la un moment dat zăcăminte de petrol. Pieile roșii au fost silite, prin cele mai tipice metode gangsteresti, să cedeze capitaliștilor albi proprietățile lor. Cei care au îndrăznit să reziste au fost pur și simplu asasinați. În ale sale „Fapte diverse”, Henri Barbusse istorisește o întîmplare autentică: un grup de indieni, care refuza să-și vîndă pămînturile unei societăți petroliere, a fost angajat să facă figurație într-un film. După turnarea scenei principale, care înfățișa o luptă între coloniștii albi și pieile roșii, figurații nu s-au mai ridicat de pe locurile unde căzuseră: în loc de cartușe oarbe, se trăsese în ei cu gloanțe veritabile.

În cinci state din S.U.A. — Colorado, New Mexico, Utah, Washington și Arizona — este interzisă participarea la vot chiar și a acelor cetățeni care au o optime de sînge indian în vinele lor. În celelalte state, piedicile puse în calea exercitării drepturilor lor politice sînt similare cu cele pe care le au de înfruntat negrii.

50% din copiii indieni mor înainte de a implini vîrsta de cinci ani, spun statisticile oficiale. Numărul cazurilor de tuberculoză este de 16 ori mai mare decît media generală din S.U.A. Analfabetismul atinge proporții de 80%, iar 40 000 de indieni nu știu nici măcar să vorbească englezește. Numai în tribul Papagos, din 20 000 de copii de vîrstă școlară 14 000 nu au la dispoziție o singură școală.

Și, pentru a termina, un ultim amănunt: nici un indian din S.U.A. nu are dreptul să dea în judecată un alb, indiferent de prejudiciul pe care i l-a cauzat acesta. Pentru ca un indian să se poată adresa justiției, e necesar ca Congresul Statelor Unite să adopte o lege specială, pentru fiecare caz în parte. Cite legi din acestea au fost votate de Congres? Nici una!

„Egalitatea în drepturi a națiunilor care compun poporul american este o afirmație goală, nu o realitate”.

(Franklin Delano Roosevelt)

Și petele de pe placa noastră radiografică se înmulțesc. În statele Texas, New Mexico și California, discriminarea rasială se exercită cu precădere împotriva mexicanilor (în treacănt fie spus, aceste trei state au fost teritorii care au aparținut Mexicului și care, în secolul trecut, au fost anexate de S.U.A. cu forța armelor).

Pentru nivelul de trai extrem de scăzut, lipsa de drepturi politice și civile, analfabetism, mizerie de masă etc., cele spuse cu privire la negri și indieni se aplică integral și cetățenilor americani de origine mexicană. O categorie specială o constituie așa-numitele „spinări ude”. E vorba de imigrații mexicani care pătrund în S.U.A. traversînd noaptea, și de cele mai multe ori înot, fluviul Rio Grande. Aceștia sînt exploatați cu o deosebită ferocitate de către proprietarii plantațiilor de bumbac, citrice, legume etc. din sudul Statelor Unite. „New York Times” apreciază că „condițiile în care muntesc acești oameni sînt mai rele decît ale șerbilor de pe vremuri”. Salariul mediu al unei „spinări ude” este de un sfert de dolar pe zi (adică exact prețul unui pachet din cele mai ieftine țigări). Acești muncitori nu se bucură de absolut nici un drept. Pentru a face pe placul proprietarilor de plantații, autoritățile tolerează prezența lor pe teritoriul S.U.A. În clipa în care unul din ei îndrăznește însă să se plîngă de felul în care este exploatat, mîna legii se abate

cheiat — evident! — cu achierea inculpatului.

Lîngă Lexington (statul Mississippi), dijmașul negru Leon Attec a fost ucis în bătaie (cu rull) de cinci albi, pentru că și-a furat o șa. Judecarea și hitarea asasinilor a durat și a durat puțin decît în cazul Shull: zece minute. Relatînd acest proces, ziarul „Lexington Daily” subiază un amănunt pe care-l găsește „picant”: doi din cei cinci minali au recunoscut rîzînd că ei furaseră șaua.

În orașul Monroe (statul Virginia) douăzeci de albi au împușcat în plină stradă doi negri și pe pîile lor. Cu acest prilej, toate ordurile au fost bătute: nici unul dintre ucigași nu a fost nici ocar dat în judecată. Așa cum știția nu i-a deranjat cu nimic cei trei albi din Minden (statul Luisiana) care i-au tăiat mîinile grupului John C. Jones — în vîrstă de 17 ani — și l-au omorît, licîndu-i pe gît flacăra unui arat de sudură autogenă.

Cazurile de mai sus — alături de multe altele peste care ne vom siliți să trecem din lipsă de ațiu — sînt citate de sociologul suedez Gunnar Myrdal în lucrarea sa „O dilemă americană”. Cartea are 1 483 de pagini, pline de exemple ale celor mai revoltătoare crime, samavolnicii și abuzuri comise împotriva negrilor. După cum recunoaște revista

asupra lui și e aruncat în închisoare, în calitate de „imigrant clandestin”. Tot „New York Times” a făcut socoteala că aproximativ 140 000 de „spinări ude” mor de foame în fiecare an, în cel mai propriu sens al cuvântului.

La celălalt capăt al țării, în statul New York, imigranții din Porto-Rico lucrează cu precădere în munci necalificate din industria ușoară, fiind plătiți cu o treime sau un sfert din salariul pe care îl primește — pentru aceeași muncă — un american. „Această înseamnă nu numai exploatarea portoricanelor — arată ziarul sindical de dreapta „American Fede-

ARE PRIVILEGIU—Occupying a polling booth in a Louisiana village, this man is one of a small minority of Southern Negroes who have been permitted to register and vote.

„Rar privilegiu” — un negru într-o cabină de vot din statul Louisiana (S.U.A.). „Acest om aparține unei mici minorități a negrilor din sud cărora li s-a permis să se înscrie în listele de alegători și să voteze”. Comentariul și fotografia le reproducem din „New York Times Magazine”.

rationist” — ci și un mijloc puternic de presiune pentru coborțirea nivelului general al salariilor. Portoricanii trăiesc mizerabil și, o dată cu ei, trăiesc tot mai prost și muncitorii noștri”.

Modul de viață american se dovedește un admirabil mediu de cultură și pentru alți microbi ai naționalismului șovin. Antisemitismul este extrem de răspândit în această țară. La nici o școală superioară din sud și la multe din cele din nord nu sînt primiți studenții evrei. Pe străzile celebrei localități balneare Miami, nenumărate restaurante și hoteluri poartă pancarte pe care scrie: „Evreii sînt indezirabili”. Organizații ca „Legiunea americană”, „America înainte de toate”, „Columbienii”, „Fiicele revoluției”, „Frăția creștină” și altele au un program antisemit care i-ar face pe teoreticienii nazismului să pălească de invidie. Un

bătrîn de 70 de ani la Boston și doi băieți de 12 ani la New Orleans au fost asasinați pentru vina de a fi fost evrei, iar criminalii au rămas nepedepsiți. Pe zidurile care înconjoară cimitirele evreiești din 79 de orașe americane, a apărut în aceeași noapte inscripția: „Aici este singurul loc în care vă tolerăm”.

În statele Massachussets, Connecticut, Vermont, New-Hampshire, Maine și Rhode-Island, obiectul persecuțiilor îl formează cetățenii de origine irlandeză.

„87% din ei — arată sociologul Oscar Handlin — sînt obligați să-și câștige existența ca măturători de stradă, spălători de geamuri, vînzători de ziare și alte asemenea ocupații pe care sudul le rezervă de obicei negrilor”. După cum a constatat Handlin în cursul studiuului pe care l-a efectuat, pentru un „irlandez obișnuit” (adică pentru unul care nu e putred de bogat) este practic imposibil — în oricare din cele șase state susmenționate — să devină medic, avocat sau membru al unui consiliu comunal.

Tot așa — sau și mai rău. — stau lucrurile cu cei care aparțin altor naționalități. Urmașii imigranților italieni — în estul S.U.A. — ai imigranților polonezi și cehi — în centrul țării — și ai celor japonezi și chinezi — pe coasta de apus — sînt tratați, după expresia publicației „Atlantic Monthly”, ca niște „minorități neprivilegiate, cărora li se pretinde mai mult și li se dă incomparabil mai puțin”.

Discriminarea rasială și națională, șovinismul sălbatic și persecuțiile sistematice, huliganismul și munca de tip sclavagist, lagărele de concentrare și marșurile morții, genocidul și ghetourile — iată cîteva din capitolele scrise cu lacrimi și sînge ale „celui mai izbutit roman de groază”.

...A sosit însă momentul să dăm satisfacție și pacientului nostru... Pe ecran apare o excrescență voluminoasă care colectează tot sîngele pompat de organele bolnave. Dl. Mod-de-viață-american își are și dînsul protejtații lui. Acestora le vom consacra ultimul nostru clișeu radiografic.

Nicolae MINEI

M MEZINUL

educație
pentru toate
vîrstele

Știi cum a început „cariera” de educator a lui Mirel? Să spun eu. Într-o bună zi, după o lipsă de mai multe zile, Scumpa (așa îi spun „bărbații” din familie mamei lui Mirel) s-a întors de la „policlinică” cu un pachet alb. Era însă un pachet deosebit de toate celelalte, plîngăreț nevoie mare. Misterul a fost dezlegat cînd Scumpa a pus pachetul cu grijă pe pat și l-a desfăcut: dintre scutele a ieșit la iveală o ființă tare caraghioasă, micușă cît un ursuleț de catifea, cu o fețișoară roșie, și care dădea din piciorușe fîpînd parcă era un regiment de fetețe cărora li se luaseră păpușile. Și fîpîta asta sonoră avea și un nume: Liviu.

Așa a intrat în viața lui Mirel, luîndu-și locul alături de Scumpa și de Ticuțu, această ființă ciudată care, atunci cînd nu plîngea doarme și cînd nu doarme, mîntîncă. Și, o dată cu venirea ei, Mirel a aflat ce lucru serios este să crești un copil.

— Uite la el — spune Scumpa — e micuț că poți să-i faci ce suțî în ghiozdanul lui Mirel.

— Mîine, poimîine, îl vezi cît Mirel — răspunde Ticuțu.

— Ei, Ticuțule, nu-i chiar așa ușor cum zici tu. Să crești un copil e răspundere mare. Dar dacă o să avem toți grijă de el, sigur că o să se facă mare — se învoiește Scumpa.

Sigur că așa este! În primul rînd că așa zice Scumpa și ce zice ea este sfînt! În al doilea rînd pentru că Liviu trebuie într-adevăr să crească mare. Ce s-ar face Mirel dacă ar avea totdeauna un frațel așa de mic? Și în al treilea rînd pentru că lui Mirel îi plac foarte mult „treburile serioase”. A știut ea Scumpa cui îi cere ajutor. Pentru Mirel n-a înțeles că Scumpa a vorbit pentru el?

Dacă Liviu doarme, Mirel umblă în vîrfurile picioarelor. Seara, cînd Liviu face baie, în timp ce Scumpa ține copilul și Ticuțu toarnă apă, numai Mirel deține privilegiul de a măsura temperatura apelor cu termometrul, ceea ce-i conferă dreptul de a da lui Ticuțu indicații științifice: „Mai toarnă caldă! Mai toarnă rece!” În ceasurile de plimbare, Mirel împinge căruciorul cel puțin un sfert din drum, iar cînd a adus acasă trei de zece în aceeași zi, a avut voie să împingă căruciorul tot drumul.

El, Mirel, a condus primii pași ai lui Liviu cînd acesta a devenit pieton; el i-a arătat cum să folosească jucăriile și l-a învățat primele poezii; el l-a învățat să-și strîngă lucrurile, să asculte de Scumpa și, cînd a fost nevoie, l-a certat. El l-a introdus în relațiile simple și totodată complicate ale societății infantile de pe stradă și i-a arătat cum se umblă cu tricicleta. A devenit poet, pictor, actor, constructor, mecanic, șofer, aviator, magician, prestidigitator și mlales născocitor de povești, iar mai tirziu lector în slujba mezinului; și cînd Liviu a răcit, Mirel s-a simțit personal vinovat de treaba asta.

Așa sînd lucrurile, nu este de mirare că Liviu nu doarme puțin și nu-i spune „bună seara și noaptea bună” lui „Lulușu” și că i-ar trece prin cap să pună la îndoială vreun adevăr sau oreo hotărîre emise de această autoritate atotștiutoare.

Un psihanalist din Occident, reprezentant fidel al mentalității de cavernă a societății burgheze, a emis „teoria” (cităm) că „copil care capătă un frățior sau surioară reacționează cu o gelozitate fără măsură, în totul animală care subzistă apoi în stare latentă mai mult sau mai puțin bine reprimată”. Și psihanalistul cu pricină numind această „fatală” și „etern rivalitate între frați „complex Cain”, afirmă fără să roșească acest „complex” nu este o excepție ci o regulă. Așa este natura omenească și trebuie să ne închinăm în fața ei”). Mirel n-a auzit de psihanalisti. Dar nu și-ar putea închipui viața lui fără Liviu, așa cum și-ar putea-o închipui fără Scumpa sau fără Ticuțu. Cum spune mamea lui Mirel, cînd vorbește cu prietenilor care vin să-l viziteze: „Vedeți ce mare s-a făcut Liviu? Și știi de ce? Pentru că l-am crescut noi toți: și Ticuțu, și Mirel, și eu!”

Complexul Cain? Ha! Ha! Ha! Ha! (Ar ride chiar și Mirel).

Sen ALEXANDRU

GIMNASTICA ÎN AJUTORUL SUPLEȚEI CORPULUI

Vă recomandăm cîteva exerciții simple care, practicate cu conștiințiozitate în fiecare dimineață, dau siluetei suplețe:

Incepeți prin mișcări de inspirație și expirație repetate de 3-4 ori. Apoi executați următoarele exerciții:

Pentru subțierea taliei. În poziție verticală, cu picioarele depărtate și bine întinse, cu mîinile ridicate lateral pînă la înălțimea umerilor, executați cîte o jumătate de întoarcere din talie la stînga și la dreapta. Repetați de 15-20 de ori.

Pentru îndreptarea spatelui. Stînd jos, cu picioarele încrucișate și cu mîinile ridicate, aplecați-vă înainte pînă atingeți podeaua cu palmele, apoi reveniți. Repetați de 10 ori.

Pentru întărirea mușchilor abdominali. Culcați-vă pe spate cu mîinile sub ceafă. Apoi, foarte încet, ridicați picioarele, cu genunchii și vîrfurile bine întinse, la verticală și reveniți tot atît de încet. Repetați exercițiul nr. 1.

Toate aceste exerciții nu vă răpesc mai mult de 10-15 minute. Pe vreme frumoasă este recomandabil să le executați în fața unei ferestre deschise.

* Ch. Baudouin — „L'âme enfantine et la psychanalyse”.

GÎNDURI DE PRIMĂVARĂ

de Constantin CHIRIȚĂ

Vom vorbi astăzi tot despre fotbal dar, pentru că îl concurează primăvara, vom începe cu aceasta — căci cea de-a treia duminică a sezonului fotbalistic a obligat primăvara să-și facă apariția pe stadioane. A venit cu lumină, cu căldură, cu mulți spectatori. În sfârșit ne-a îmbrățișat ca o veche cunoștință și parcă ne-a șoptit la ureche cu o adiere încă răcoasă: „E adevărat că toamna se numără bobocii. Nu sînt geloasă pe ea din această cauză. Dar dacă vrem ca bobocii să fie și mulți, și frumoși, și puternici, e bine să-i îngrijim din primăvară”. Și ne-am gîndit că, urmîndu-i sfatul, chiar dacă vreo cloșcă își va ascuți clonțul, vom avea alături de noi primăvara.

Iată-ne deci în lumea lucrurilor concrete, poate prozaice, poate banale.

Au trecut trei etape. Se pot face primele constatări. Dacă s-ar da un raport, el ar suna cam așa: Lupta e dîrză pe tot frontul. Mecii extrem de echilibrați. Se joacă de la egal la egal. Cine-și închipuie că are victoria în buzunar poate descoperi cu surpriză că buzunarul e rupt. „Victimele sigure” de pe hîrtiile de calcul ale pronosticștilor (chiar cînd calculul conține precizia eclatantă a unei ecuații și dorința discretă a unui permis de șofer) răsfoarnă adesea toate socotelile de acasă. Se joacă dîrz, ceea ce e bine. Uneori însă prea dîrz, ceea ce nu e bine. Uneori arbitrii țin jocul în mînă (bravo!). Alteori îl scapă din

mînă (... punctele reprezintă intervenția spectato- rilor).

Și se mai pot adăuga multe: dispute dramatice cu scoruri care parcă scapă reguilor matematice (Progresul—Steaua); surprize care-ți duc mîna în creștetul capului sau îți apropie umerii de urechi (Știința Cluj—Steaua, Dinamo Bacău—Metalul Tirgoviște); două goluri într-un minut (Știința Cluj—Steagul Roșu); trei cornere într-un minut (Rapid—Dinamo); doi portari privind jocul de pe tușă, unul eliminat, altul lovit (Steagul Roșu—Petrolul); un gol de o rară frumusețe (Voinea-Progresul); un altul de o cruntă banalitate (apărarea Progresului); un „11” metri tras impecabil, dar apărut (Niculescu-Dinamo Pitești); un sut de la 6 metri, în fața porții goale, tras cu superbă precizie pe lângă bară (Dridea-Steagul Roșu—Petrolul); în sfârșit, nelipsiții și binecunoscuții spectatori înarmați cu pancarte, cu talangă, cu umbrele, cu nerăbdări și regrete; antrenîndu-și mai fidel corzile vocale decît jucătorii picioarele; bucușii, întristați, pasionați, entuziaști, mulți din ei privind cu două lunete, una bine potrivită pentru echipa proprie (cît de mare și superb pare totul!), alta așezată învers pentru echipa adversă (cît de mic și meschin pare totul!).

Și toate acestea, toate se înnoadă, se leagă, se îmbină, se stabilesc (pentru cît timp oare?) în acea sinteză necrutătoare pe care o numim clasament. Grijiului, unele echipe au căutat să-și umple din toamnă ranița cu puncte (Steagul Roșu, Petrolul, Dinamo). Clasamentul e martor. După trei etape de primăvară, ranița, oarecum golită, tremură (darămite inimile susținătorilor!). Martorul e același. Coadă, în loc să se subțieze, așa cum se învătă la zoologie, se omogenizează, ridicînd niște probleme cu multe necunoscute celor de pe teren (darămite celor din tribune!). Clasamentul, în loc să ia forma unui triunghi, după regulă, tinde spre dreptunghi. Poți să faci în situația aceasta pronosticuri? Cine va câștiga, cine va părăsi scena?...

Dar oare nu aceasta definește toată frumusețea luptei? Nu aceasta incertitudine îndeamnă la certitudine? Nu aceasta duce la căutarea, la descoperirea, la stabilirea, la folosirea armelor victoriei? E drept, în sport ca și în altele există adevăruri dureroase. Victoria nu poate exista fără înfrîngere, învingătorii nu pot exista fără învinși. E un adevăr dureros, dar în ultimă instanță e un adevăr aparent. Oricine ar învinge, oricine ar fi învins, triumful final aparține sportului, nouă tuturor celor care-l practicăm, care-l privim, care-l îndrăgim. Unii își întrec forțele, energiile, tările sufletesti, măiestria. Alții se destind, se desfată, se bucură, aclamă. Alții, cei mai tineri, vibrează, tremură de încordare și mai ales visează. Și între vis și terenul pe care se poate realiza visul nu e nici un obstacol.

Un instantaneu pe care-l recomandăm spre studiere antrenorului și membrilor echipei Progresul, spre a se documenta asupra felului cum nu trebuie să se utilizeze, la fotbal, mîinile și picioarele.

Dar pentru aceasta, pentru ca sportul să triumfe, e nevoie în primul rînd de încredere, de calm, de voioșie. În atac, în apărare, în ochii arbitrilor, în tribunele întesate. În loc de crispare, în loc de nervozitate, de patimă, de fatalism, de arroganță, de dispreț, de obsesie, în locul tuturor: încredere și calm. În victorie sau în înfrîngere, în tribună sau pe teren. Poți fi energic, dîrz, tenace, impetuos, puternic, dar în același timp poți fi calm, senin, voios. E manifestul primăverii.

P.S. Am promis (nouă înșine și cititorilor) că nu vom face aceeași greșală pentru care nu de puține ori am criticat conducerile unor cluburi: a ne ocupa numai de fotbal. Și iată că încă o dată ispita stadionului celui mai asaltat duminica ne-a făcut să nu ne ținem promisiunea. Conștiința profesională și sportivă nu ne permite însă să lăsăm din mînă condeii fără a aminti măcar de trei frumoase succese: la București neașteptata, superba victorie a baschetbaliștilor de la Rapid; și tot la București — 4-3 la lupte, în fața redutabilei reprezentative a Suediei; în sfârșit, la Atena, Grecescu (pentru a treia oară) și echipa feminină a R.P.R. campioni balcanici la cros. Frumoase, primele flori ale primăverii!

eu mă culc...
... dar căminul
do. va continua
să strălucească.

COOPERATIVA METALOCASNICA
prezintă noile modele originale de
LUSTRE, LAMPADARE, APLICE

În magazinele U.C.E.C.O.M. din Calea Victoriei nr. 24 și strada
Smîrdan nr. 24, unde se primesc și comenzi speciale.

— Alo?... 05 ?
— Dați-mi urgent adresele
sediilor COOPERATIVEI TEH-
NOMETALICA, unde se repară
instalații sanitare !

— TEHNOMETALICA ? Notați:
Calea Rahovei nr. 292, calea 13 Sep-
tembrie nr. 120, bd. 1 Mai nr. 103,
bd. Gh. Coșbuc nr. 51.

Interese reale

de Florica SELMARU

Nu demult, cotidianul hamburghez „Die Andere Zeitung“ publica un articol intitulat „Militarismul înghite copiii noștri“. Era un îndurerat și vehement rechizitoriu împotriva acelor cercuri care „de două ori în decurs de 50 de ani au provocat... catastrofa germană și mondială“ și care „în prezent... cer pentru a treia oară sacrificii pe altarul militarismului lor nesățios“. „Die Andere Zeitung“ conchide: „Pericolul este total dacă nu se va impune cu toate mijloacele «sacrificiul» pentru pace: tratative cu orice preț“.

Îngrijorările pe care ziarul din Hamburg le exprima cu atita energie, apelul la rațiune pe care îl lansa cu atita fervoare reflectă o stare de spirit din ce în ce mai răspândită în opinia publică vest-germană. Aceeași stare de spirit care s-a exprimat în memorandumul semnat de 8 intelectuali protestați de mare prestigiu — printre care profesorii Heisenberg, von Weizsäcker, Raiser și Klaus von Bismarck — și în care se spune, între altele: „Nu putem cruța nici unul din partidele politice (documentul, de bună seamă, nu se referă la Partidul Comunist, interzis în Germania occidentală — n.n.) de reproșul că au ascuns poporului adevărul, pentru a nu-i spune decît ceea ce, după părerea lor, îi place acestuia să audă... S-a păstrat tăcere asupra caracterului serios al situației noastre în marginea lumii occidentale... Poziția noastră a fost slăbită, prin cramponarea de niște revendicări pe care aliații noștri nu le aprobă“. Și, referindu-se la caracterul nerealist al pretențiilor de revizuire a frontierei, de pildă, memorandumul declara că „cercurile politice responsabile“ pe care autorii documentului le-au consultat „împărtășeau acest punct de vedere“, dar că nu au „curajul să-l afirmem în mod public“.

Oglindind aceleași neliniști și aceleași preocupări, a izbucnit și așa-zisa „afacere Dehler“. Sînt peste 3 săptămîni de cînd Thomas Dehler, fruntaș al partidului liber-democrat și vicepreședinte al Bundestagului, a rostit cuvîntarea sa televizată — și comentariile, polemicile, pe scurt: ceea ce presa occidentală numește „afacerea Dehler“, sînt departe de a se fi stîns. Pentru că această personalitate a coaliției guvernamentale a spus în fața camerei și a microfonului televiziunii ceea ce, fără cameră și fără microfon, gîndesc tot mai mulți cetățeni ai republicii federale: că politica înarmărilor intensive nu poate soluționa nici una din problemele actuale ale poporului german; că drumul pentru rezolvarea acestor probleme trece nu prin depozitele de arme nucleare, ci pe la masa tratativilor; că Republica Federală Germană trebuie să facă la rîndul ei propuneri constructive în vederea încheierii unui tratat de pace; că trupele străine trebuie să părăsească Germania.

Răspunzînd la întrebarea corespondentului lui „Hamburger Morgenpost“, dacă declarațiile acestea nu contravin coaliției guvernamentale — coaliția uniunii creștin-democrate și partidului liber-democrat, din care face parte Dehler — acesta a răspuns că, dacă uniunea creștin-democrată nu vrea să discute problema posibilității unor negocieri Est-Vest, atunci trebuie ridicată însăși problema menținerii în viitor a coaliției. În această ordine de idei este de amintit că și Mende, președintele partidului liber-democrat, a cerut la conferința din februarie a partidului său ca guvernul Republicii Federale Germane să promoveze o politică de destindere a atmosferei internaționale și să dea, în acest sens, dovadă de inițiativă realistă și înțeleaptă.

Dacă ținem seama de faptul că în toamnă, atunci cînd a fost încheiat acordul de coaliție între cele două partide, liber-democrații se arătaseră foarte concesiivi față de partenerul lor, recente declarații ale fruntașilor acestui partid oglindesc amploarea și maturitatea pe care — și în Republica Federală Germană — a cîștigat-o presiunea opiniei publice în favoarea unei politici de negocieri, de înțelegere, de destindere. Mai concret, convingerea că interesele reale ale poporului german coincid cu acelea ale păcii.

fotocronica
FLACARII

La Moscova s-a deschis cel de-al doilea Concurs internațional de interpretare muzicală „P.I. Ceaikovski“. La această mare manifestare artistică, „chemată — cum a declarat compozitorul Dmitri Șostakovici, președintele comitetului de organizare a concursului — să anunțe înregul lumii apariția unor tinere talente, care prin arta lor trebuie să cucerească inimile oamenilor să-i facă mai buni, mai nobili și mai iubitori“, participă 159 de tineri pianști, violoniști și violonceliști din 32 de țări. În fotografie: un aspect de la conferința de presă consacrată concursului; vorbește Dmitri Șostakovici.

Un nou val de manifestații țărănești a cuprins Italia. Milioane de țărani au demonstrat în ultima vreme pentru lichidarea sistemului feudal al dijmei și înfăptuirea reformei agrare. Fotografia înfățișează o demonstrație a țăranilor la San Ferdinando.

La Hanovra (Germania occidentală) 600 partizani ai păcii s-au constituit într-o conferință care s-a desfășurat sub lozincă: „Pacea depinde de fiecare dintre noi“. Într-o scrisoare adresată de participanții la conferință Comitetului celor 18 state pentru dezarmare se cere încetarea cursei înarmărilor, reglementarea pașnică a problemei germane, renunțarea de către cele două state germane la arma nucleară.

Pe străzile orașului Bogota — capitala Columbiei. Poliția ridică baraje de sîrmă ghimpată în jurul pieței Bolivar, pentru a împiedica o demonstrație a greviștilor din transporturile publice.

Vizita în capitala Angliei a lui Willy Brandt — inveterat exponent al politicii războiului rece — a stîrnit indignarea și protestul londonezilor. Apariția primarului vest-berlinez a fost însoțită de huiduții și de strigăte: „Nu vom face război din cauza Berlinului“, „Du-te acasă“.

Aspect din timpul primei parăzi a unităților Armatei de eliberare națională din Algeria, care a avut loc la Ujda (Maroc) în prezența lui Ben Bella, vicepreședinte al guvernului provizoriu al Republicii Algeria, și a altor trei miniștri algerieni puși în libertate după încheierea acordurilor de la Evian.

Mihail Voicu, S.M.T. — Negrești (Iasi). Scrisoarea cuprinzind o analiză a copertelor și paginilor revistei noastre ne-a produs bucurie. Vă rugăm să continuați a ne comunica observațiile și sugestile dvs. În ceea ce privește fotografiile care ajută pe cititori să cunoască locuri interesante din țară, ele vor apare și de acum înainte în „Flacăra”. În raport cu posibilitățile tehnice, unele din ele pot fi tipărite și în culori.

Aurel Liță, Bacău. Emblema despre care ne întrebați reprezintă simbolul medicinei. În toate reprezentările antice ale lui Esculap, zeul tămăduirii, apărea și un șarpe, care pentru vechii greci simboliza prudența.

Ionifa Constantin, muncitor la Uzina de superfosfați, Năvodari. Despre tutun și țigări ca și despre data când s-a introdus fumatul în Europa, revista noastră a publicat un material în nr. 48 din 2 decembrie 1961.

În ceea ce privește uzina în care lucrați, „Flacăra” a publicat în ultimii ani câteva reportaje. Aceasta nu înseamnă că nu vom mai scrie în legătură cu dezvoltarea uzinei și a noului oraș muncitoresc Năvodari.

A. Valentin, orașul Eforie. Cînd a fost efectuat primul zbor transatlantic fără escală? În 1927, de către Charles Lindberg care a zburat din America în Europa.

Actriței Silvia Popovici îi puteți scrie pe adresa Teatrului Național „I.L. Caragiale”, București, str. 18 Decembrie 3, iar baritonului Nicolae Herlea pe adresa Teatrului de Operă și Balet, București, bd. 6 Martie 70.

Mariana Miha, Hunedoara. Scrima ca disciplină sportivă se practică pe lângă cluburile și asociațiile sportive din țară. Specializarea în disciplina respectivă se obține în cadrul Institutului de cultură fizică din București, str. Major Ene 2. Se pot înscrie tineri care au absolvit școala medie. Examenul de admitere se dă toamna.

cititorii către cititori

Antonin Mestan, Praha 6 — Vohovice, Kladenska, 555, cercetător științific la Institutul de slavistică al Academiei de științe a R.S. Cehoslovace, dorește să corespundeze cu un coleg român în probleme de cultură și istorie. Dorește să se scrie în limba română și va răspunde în rusă, germană, franceză sau polonă. Tadeusz Biczysko, Lodz, ul. Zeromskiego 1/21 a — R.P. Polonia, dorește să corespundeze pe teme de sport și filatelie. Andrzej Frankenberg, Lodz, ul. Zeromskiego 1 m 17 a, dorește corespondență pe teme de filatelie. Corespundează în limbile germană și rusă.

Dorec să facă schimb de ilustrate următorii: Gherghina Frățescu, Bocșa II, str. Maiakovski 322; G. Popescu, I. C. P. S. H., Tulcea, str. Gării 1; Liviu Ciorogaru, Timișoara, str. B. Delavrancea 9; Florina Cioreșcu și Aurica Zamfir, Pitești, str. 1 Mai 44; Mariana Popescu și un grup de elevi, Pitești, str. Unități 13 bis; Coju Stelica, elev, Brăila, str. Victoriei 88; Elena Lilop, elevă, Brăila, str. Ștefan cel Mare 325; Gabriela Sprinceană, elevă, Brăila, str. Griviței 302; Mariana Ungar, Brașov, str. Lazăr Grinberg 5.

cord și protocol

Întîlnesc adesea în știrile ziare denumirile de acord și protocol. Aș dori să știu ce este deosebirea între aceste două noțiuni.

Ștefan FLORIN Mediaș

Răspunde AL. GHEORGHIEU, ziarist la Agerpres:

Ambele noțiuni aparțin eptului internațional. În porturile dintre două sau mai multe state intervin numite înțelgeri în ce privește drepturile și obligațiile lor în relațiile reciproce politice, economice sau de altă natură. Aceste înțelgeri sînt exprimate sub forma unui act internațional numit în genere tratat internațional. Acest act poate avea diferite denumiri ca: tratat, acord general, pact, acord, convenție, protocol etc.

În sensul propriu al cuvîntului, acordurile sînt cele care se încheia sînt acorduri de motive reative foarte puternice, în ultimii ani tehnica aviatică a obținut performanțe deosebite, mai ales în Uniunea Sovietică.

Constructorii sovietici de avioane și de motoare, în frunte cu A.N. Tupolev, Oleg Antonov, Mihail Mil, Artem Mikolan, M. I. Gurevici, au realizat cele mai rapide și mai puternice aparate de zbor din lume.

Astfel, la 28 aprilie 1961, Eroii Uniunii Sovietice Gheorghii Mosolov a stabilit, pe bordul unui avion monoreactor „E-66”, record mondial de înălțime: 84 200 metri!

La 7 octombrie 1961, în cîntea Congresului al XXII-lea al P.C.U.S., pilotul comunist Aleksandr Fedotov, conducînd un avion reactiv „E-166”, a atins pe un circuit închis de 100 km viteza medie de 2 385 km/oră. În

Protocolul este o înțelgere anuntată între guverne, care consemnează în scris simțămîntul părților reative referitoare la unele probleme de amănunt ale unui tratat sau acord și cuprinde clarificările părților asupra unor clauze ale acordului sau tratatului, fie în legătură cu aderarea la tratat, fie în legătură cu prelungirea lui, sau cu privire la transmiterea de drepturi, formularea de rezerve asupra unor clauze etc.

Adesea protocolul reprezintă un act auxiliar al unui tratat sau acord. În unele cazuri speciale, protocolul poate fi și un acord internațional de sine stătător. Așa de exemplu este Protocolul de la Geneva din 1925, care interzice folosirea războiului a mijloacelor de otrăvire în masă (gaze fixante, toxice și mijloace bacteriologice de ducere a războiului).

Un avion „Tu-114”.

cele mai mari și mai rapide avioane

Aș dori să știu care sînt cele mai mari și mai rapide avioane din lume.

Ioan A. BODIA satul Ruda, comuna Ghelari, reg. Hunedoara

Răspunde lector universitar ing. FLORIN ZĂGĂNESCU, candidat în științe tehnice:

Datorită perfecționării aerodinamicii — știința legilor zborului — și construirii de motoare reative foarte puternice, în ultimii ani tehnica aviatică a obținut performanțe deosebite, mai ales în Uniunea Sovietică.

Constructorii sovietici de avioane și de motoare, în frunte cu A.N. Tupolev, Oleg Antonov, Mihail Mil, Artem Mikolan, M. I. Gurevici, au realizat cele mai rapide și mai puternice aparate de zbor din lume.

Astfel, la 28 aprilie 1961, Eroii Uniunii Sovietice Gheorghii Mosolov a stabilit, pe bordul unui avion monoreactor „E-66”, record mondial de înălțime: 84 200 metri!

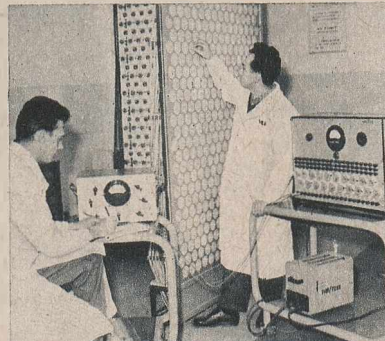
La 7 octombrie 1961, în cîntea Congresului al XXII-lea al P.C.U.S., pilotul comunist Aleksandr Fedotov, conducînd un avion reactiv „E-166”, a atins pe un circuit închis de 100 km viteza medie de 2 385 km/oră. În

unele sectoare ale zborului viteza a atins impresionanta cifră de 2 730 km/oră, adică de peste 2,5 ori viteza de propagare a sunetului la înălțimea respectivă.

Avioanele de vîntătoare supersonice sovietice pot să decoleze aproape vertical și să se ridice la 15 000 de metri în mai puțin de un minut și jumătate, datorită folosirii unor acceleratoare de start de tip rachetă.

În prezent cel mai mare avion de pasageri din lume este „TU-114-Rossia” — un monoplan cu aripă și ampenajul în formă de săgeată. El este dotat cu patru motoare turbopropulsoare (turbină plus elică) perfecționate. Acest avion poate transporta pînă la 220 de pasageri, care au la dispoziție trei saloane și citeva compartimente, dispuse în etajul de sus al fuselajului avionului. Spațioasele încăperi ale etajului inferior permit depozitarea bagajelor și mărfurilor. Cu „TU-114” zborul e liniștit, odihnitor și comod, deși se zboară la peste 9 000 de metri înălțime, cu 800-1 000 km/oră!

În prezent, în Uniunea Sovietică se extinde combinarea motoarelor turbo-reactoare cu motoare rachetă suplimentare, care ajută la realizarea — în timp scurt — a unor viteze și înălțimi mai mari.

DE LA FOTOCORRESPONDENȚI

Temă de cercetare la Institutul de cercetări pentru foraj și extracție din Olcița: un aparat electrointegrator pentru studiul proceselor de exploatare a zăcămintelor petrolifere. (I. Vermont)

Brigada artistică de agitație a Căminului cultural din comuna Topalu (regiunea Dobrogea) se bucură de un bun renume în satele din raionul Hirșova. (Gh. Clorobea)

tot despre istoricul strungului...

În „Flacăra” nr. 7 din 1962 am citit o notă despre istoricul strungului, semnată de profesorul universitar Emil Botez — material publicat la cererea cititorului Ionel Dumitrescu din Craiova. Întrucît și eu cunosc o serie de lucruri în legătură cu istoricul strungului, vi le comentez. Dacă le găsiți interesante, le puteți publica.

Cea mai veche dovadă a existenței strungului a fost găsită de arheologi la deschiderea mormintului unui egiptean, Petorizis, care a trăit acum vreo 3 000 de ani. Sculptura de pe mormint înfățișează un strung la care lucrau doi oameni. În timp ce unul mînuia cuțitul și prelucra piesa de lemn, celălalt o învîrtea.

Altă piesă edificatoare este un basoreliev descoperit pe mormintul unui meșter roman. Și aici se vede un strung construit din lemn. În jurul capului liber al arborelui principal este înfășurată coarda unui arcuș. Prin acest sistem a fost posibil să se elibereze una din mîinile celui care acționa învîrtea.

După notațiile lui Plinius cel Bătrîn (23-79 era noastră), inventatorul strungului ar fi un arhitect, Teodor din Samos, care ar fi trăit în anul 530 î.e.n.

În China, un anume inginer Li-Tze se referă într-o lucrare datînd din 1091 la strung și la lucrări de strungărie.

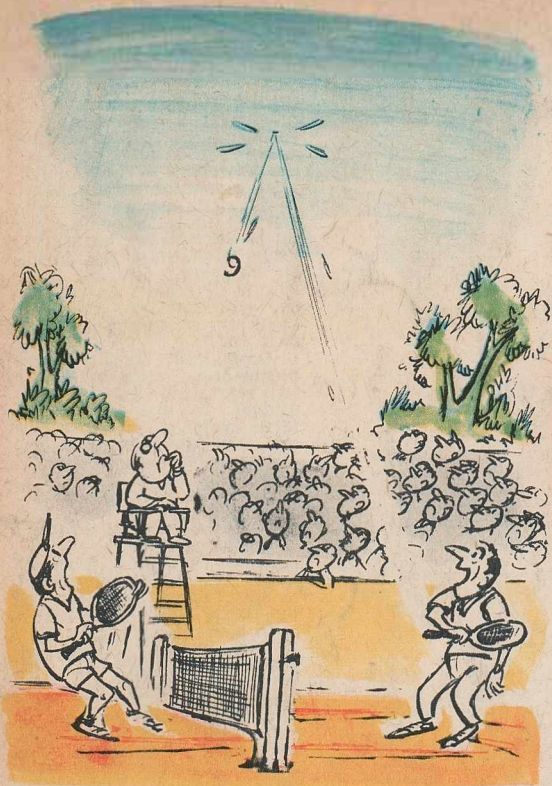
Leonardo da Vinci (1452-1519) a dat omenirii primul strung al cărui arbore principal se rotea într-un singur sens, aplicînd astfel pentru prima oară în practică un element nou: biela-manivelă. Această inovație a reprezentat o adevărată revoluție în prelucrarea pieselor prin așchiere. Strungul lui Leonardo da Vinci a fost întrebuințat de meșteri timp de trei secole și principiile lui se aplică și azi la instalațiile rudimentare de tocilărie și la mașina de cusut acționată cu pedală.

În 1706 apare un manual despre strungărie al francezului Plumier, tradus în limba rusă din ordinul lui Petru cel Mare, țarul Rusiei, pasionat și priceput tehnician al timpului său. În atelierele țarului lucrau un celebru mecanic, Nartov, care în 1712 — deci înainte lui Maudsley, englezul — a inventat suportul strungului.

Foarte însemnate sînt rezultatele obținute de savanții ruși de la mijlocul și sfîrșitul veacului trecut în domeniul cercetării științifice a fenomenelor de așchiere. Locul de frunte îl ocupă cercetările lui I.A. Time, inginer și profesor, care a stabilit cel mai avantajos parametru geometric pentru sculele așchietoare.

Andrei FAY bibliotecar la cabinetul tehnic al I.C.S.I.M., București

P rimăvara, bat-o vina!

— Asta e! E învătățată cu tavanul din sală...

— Fără cuvinte.

— Mă miram să am și eu o muscă!... E un fluturas, săracul!

UMOR

Desene de Matty ASLAN

— Încă o clipă și sint gata...

— Formidabil! ... Uite o „cluboțica cucului”.